

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo
Cene: Letno 32 din, polletno 16 din,
četrtletno 9 din; inozemstvo 64 din.
Poštno-čkovni račun številka 10.603
Reklamacije niso poštnine proste.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESEČNO PRILOGO „KMECKO DELO“

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 21-18

Cene inseratov: Cela stran
din 2000—, pol strani din 1000—,
četrt strani din 500—, 1/8 strani
din 250—, 1/16 strani din 125—
Mali oglasi vsaka beseda din 1—

Ali bodo Finci pristali na časten mir?

Boji za odločitev se bližajo

Letošnja zima se umika počasi spomladnim sončnim žarkom. S toplejšimi dnevi bo morala pričeti silovita borba za nadvlado v Evropi med Anglijo ter Francijo na eni strani, med Nemčijo ter sovjetsko Rusijo v drugem taboru.

Nemci bodo začeli siliti na odločitev še ta mesec. Radi tega jim je največ na tem, da se pobotata sovjetska Rusija in Finska. Ker le v primeru te sprave bi lahko žrtvovala Rusija v korist ter pomoč Nemčiji nekaj pogonske sile v surovem olju, nekoliko najpotrebnejših surovin za vojno industrijo ter živež. Za dosego tega cilja je napela Nemčija v zadnjem času vse diplomatske sile in je pripravila švedsko do tega, da je začela posredovati med Finsko in Rusijo, da bi sklenili mir.

Prvi sestanki

Radio iz ameriške prestolnice Washingtona je objavil 7. marca opoldne prve vesti svojih posebnih poročevalcev v Evropi o pogajanjih za mir med Finsko in sovjetsko Rusijo. Ameriško poročilo se je glasilo: »Že pred 14 dnevi je švedska vlada po sovjetski poslanici v Stockholmu na švedskem gospe Kolontajevi obvestila rusko vlado, da je pripravljena posredovati za mir. Sovjetska vlada ji je nato sporočila svoje mirovne pogoje, katere pa so Finci odklonili. Nekaj dni kasneje je prispel v Stockholm šef nemškega tiskovnega urada dr. Dietrich, ki se je tam sestal z dr. Paasikivijem, nekdanjim finskim poslanikom v Stockholmu, in načelnikom finskega zastopstva, ki se je pred vojno pogajalo z rusko vlado, nadalje z zastopnikom maršala Mannerheima generalom Rosenbergom in finskim poslanikom v Parizu.«

Dne 8. marca je dospel z letalom iz Stockholma v Berlin 79 letni bivši predsednik Finske republike Svinhufvud. Podal se je v spremstvu švedskega poslanika v nemško zunanje ministertvo, kjer je bil sprejet od zunanjega ministra Ribbentropa in pozneje ga je poklical k sebi kancler Hitler.

Pogajanja brez švedskega posredovanja v Moskvi

Prva mirovna posredovanja so rodila ta uspeh, da so bili finski ministrski predsednik Riti, zgoraj imenovani Paasikivi, general Valenius kot zastopnik maršala Mannerheima in poslanec Voionaa v zastopstvu finskega parlamenta že 9. marca v Moskvi in so pričeli osebno voditi pogajanja s sovjetsko vlado brez švedskega posredovanja.

O položaju pogajanj in o podrobnostih ni bilo mogoče dobiti z uradnega vira nobenih obvestil. Prevladovalo pa je 11. marca mnenje, da je sovjetska vlada znatno omilila svoje mirovne pogoje, katere je stavila preko Stockholma in so jih Finci zavrnili kot nesprejemljive. Po najnovejših vesteh Rusi ne zahtevajo več ne Viborga in ne Petsame na severu, svoje čete pa da bodo takoj umaknili z Mannerheimove črte. Pač pa zahtevajo nekatere otoke v Finskem zalivu, da bi zavarovali svoje mesto Leningrad.

Stališče Finske za primer neuspeha pogajanj

Finsko vojaštvo in civilno prebivalstvo sta pripravljena na časten mir. Rajši pa gresta po lastni izjavi v smrt, kakor pa v suženstvo!

Za primer, da bi se pogajanja razbila, bo Finska zaprosila Anglijo in Francijo v duhu pravil Zveze narodov za armado več deset-tisoč mož.

Po uradnih podatkih, ki so bili objavljeni 8. marca, sta doslej poslali Anglija in Francija Finski med drugim naslednji vojni material: 405 letal, in sicer Anglija 67 bombnikov in 163 lovcev, Francija pa 175 lovskih letal; 916 topov, od tega Anglija 420, Francija pa 496; 124 težkih strojnic in 5000 lahkih strojnic; 150 protitankovskih topov, 450.000 granat. 10.000 protitankovskih bomb, več tisoč topniškega streliva, 1050 pomorskih min in 60 milijonov nabojev za puške. Dve tretjini tega materiala je sedaj že na Finskem.

Omenjena pomoč zaveznikov je — kar se tiče vojnega materiala — precejšnja, a Finska

je predvsem glede vojaštva tolikanj izčrpana, da bo morala v primeru neuspeha mirovnih pogajanj javno pozvati zaveznike na pomoč. Ta finski poziv na demokratični veselili bi Švede in Norvežane prisilil k pristanku izkrcavanja Fincem na pomoč poslane armade.

Dvoličnost ruskih sovjetov

Treba je pribiti še to dejstvo, da so si kljub pogajanjem za mir prizadevale sovjetske čete na vso moč, da bi obkolile od strani tretjo Mannerheimovo obrambno črto, ki se vleče od jezera Sakarjärvi k jezeru Sumao. Sovjeti napadajo neprestano, da bi dosegli obale jezer in bi s to zmago strli finski odpor na Karelijski ožini ter Fince privili z ostrejšimi mirovnimi pogoji. Toda ta načrt se jim spričo junaškega finskega odpora in slabega ruskega vodstva noče posrečiti, zato Rusi popuščajo pri mirovni pogajanjih, ker jim je zelo veliko ležeče na tem, da zaključijo vojno s Finci, ker ne vedo, kaj nameravajo — Angleži.

Stališče Italije ostane nespremenjeno

Nova trozveza

Najnovejši obisk nemškega zunanjega ministra Ribbentropa v Rimu pri Mussoliniju, zunanjem ministru Cianu, pri italijanskem kralju in cesarju ter v Vatikanu pri papežu je bil povod, da so poročali pariški in londonski listi: Nemški zunanji minister je prišel v Rim z daljnosežnimi načrti, ki jih je predložil v imenu Hitlerja italijanski vladi. Namen teh načrtov je ustvaritev trozveze med Nemčijo in sovjetsko Rusijo ter Italijo. Nemcem je uspelo, da so pridobili sovjete za to zvezo pod pogojem, da sklene Rusija mir s Finsko, opusti vse napadalne načrte na Balkanu ter usmeri svoje težnje na bližnji vzhod ter osrednjo in južno Azijo. Nemčija in Rusija bi bili pripravljene podpirati Italijo na Sredozemlju in v Afriki, v zameno pa naj se Italija pridruži Nemčiji in Rusiji v boju proti Angliji ter Franciji. Za dosego teh načrtov je Nem-

čija pripravljena na sporazum s Sveto stolico. Katoličani bi naj dobili v Nemčiji in Rusiji poseben položaj — tako pravi angleško in francosko časopisje.

Italija proti trozvezi

Kakor hitro je bil zgoraj omenjeni nemško-ruski načrt v javnosti, se je izreklo italijansko časopisje na namig svoje vlade proti zvezi z Nemčijo in Rusijo, ker bi potegnila Italijo v vojno. V zadnjem času se ni na bojiščih in ne v politiki nič spremenilo in zato Italija tudi nima nobenega vzroka, da bi svoje dosedanje stališče oborožene nepristranosti spremenila. Tudi mirovna pogajanja med Finsko in Rusijo so izključno zadeva obeh prizadetih vlad in se ne tičejo Italije.

Stališče Italije ostane neizpremenjeno, ker se je blagohotno pobotala z Anglijo radi prvotne zaplembe za njo namenjenega nemškega premoga.

Nova pogonska snov za letala

Velika italijanska tvornica za izdelovanje letal »Caproni« je izdelala aeroplanski motor, kateri brezhibno deluje z novo pogonsko snovjo. Gre za mešanico alkohola s sokom neke abesinske rastline. Načelnik zgoraj omenjene tvornice je že predvajal Mussoliniju motor z

novo pogonsko silo. Letalo s tem motorjem je srečno in uspešno preletelo progo iz Milana v Rim. Mussolini je dal navodila za izpolnitev te važne iznajdbe. V italijanski vzhodni Afriki že pripravljajo posebno tvornico za pridelovanje nove rastlinske snovi za pogon.

130 potnikov zgorelo

Strašna železniška nesreča se je zgodila zadnje dni v severnojaponski pokrajini Yamagata. Sneženi plaz je poškodoval železniški most. Poškodbe ni nikdo opazil, da bi bil zaustavil osební vlak, kateri je drvel proti razrahljanemu mostu. Ko je bil s potniki napolnjeni vlak

na mostu, se je ta zrušil in vlak je zgrmel 25 m globoko ter priletel z vso močjo na led zamrzel reke. Radi strahovitega prileta iz višine se je vlak vnel in z njim vred je zgorelo 130 potnikov. Železniško ministertvo je ukrenilo vse potrebno za reševanje.

Na stražo za naše ideale!

Narodni voditelj dr. Anton Korošec, predsednik senata kraljevine Jugoslavije, je imel pretekli četrtek pred katoliško akademsko mladino v Ljubljani govor o državi in naših odnosih do nje. Glavne misli njegovega lepega in bodrilnega govora, ki ga je govoril kot politik, so naslednje:

Naša država je kraljevina Jugoslavija, ki nam je nedotakljiva, ki se ne more zmanjšati, ampak samo razširiti. Vladarji Jugoslavije so kralji iz domače narodne hiše Karadjordjevičev. To so naši najvišji in edino praktični nauki o državi. Ako povemo še to, da si želimo našo državo Jugoslavijo videti čimprej preurejeno, kakor se sedaj ureja na Hrvaškem, smo povedali vse, o čemer ne želimo in ne maramo voditi nobenih nadaljnjih razprav. To vse nam je sveto, resno, najvišje. Kdor nam to ruši, je naš sovražnik.

Bili so časi, ko so naši »slovenački« bratje v tem oziru grdo in podlo sumničili naše vrste, ko je bil vsak naš politični nasprotnik tudi naš politični ovaduh. Ti časi so za nami! Še se sicer sedaj najdejo ljudje, ki od časa do časa poročajo na »kompetentna« (pristojna) mesta, češ da še nismo dovolj zanesljivi. A hvala Bogu, ni več ljudi, ki bi take bajke verjeli. To pa tudi zato ne, ker je ravno o nek

najbolj gorečih »domoljubnih« denunciantih znano, da stojijo v plačni službi inozemstva. Kar se tiče naše mladine, ji ni treba v tem pogledu dajati nobenih programov in navodil. Naša mladina je takšna, kakršno si želimo, in takšna naj tudi ostane: zvesta Bogu, zvesta kralju, zvesta Jugoslaviji, zvesta Sloveniji! Nočemo na splošno sumničiti mladine, ki ni naša, ampak zadovoljno priznavamo, da ima svoje ideale in dobre namere. Toda za njo stojijo starešine in tudi cele organizacije, ki so bodisi republikanske, bodisi prevratne, bodisi celo komunistične. To mladino, ki je v slabi družbi, pozivamo, naj nam da roko v idealno domoljubno pobratimstvo, da se skupno borimo za mir človečanstva, za srečo naše domovine in za dobro našega kralja. Naj se porinejo v stran vsi, ki nas ovirajo na tej poti.

Naša borba velja vsem prevratnim programom. Mi smo za napredek in razvoj socialnih zakonov, a nismo za tlačanstvo, suženjstvo in robstvo. Da nam ne bo nihče očital, da se tudi mi bojimo jasnosti, zato povemo kratko in glasno: boj povsod in vselej proti največji sramoti naše dobe, proti komunizmu! Zato tudi sočustvujemo in simpatiziramo s Finci. V naši državi, pravijo, je mnogo komunistov. To niso Jugoslovani, to so internacionalci

(mednarodnjaki). Kje se zdaj skrivajo ti junaki? Ne silimo jih med Fince, kamor ne spadajo, naj grejo, kamor spadajo. Zakaj ne gre do na pomoč svojim somišljenikom in bratcem v Rusiji, katerih sedanji voditelji naš slovanski rod tako nepopisno sramotijo pred svetom?! Morda pa jim je padlo srce v hlače, ker so bili v Španiji tako grdo tepeni.

Rdečim širokoustnežem je treba povedati resnico neustrašeno v obraz. To se žal ne dogaja povsod. V književniškem klubu molčijo o stvareh, o katerih bi lahko govorili in bi morali govoriti; molčijo, ne vemo, ali iz velikega strahu ali pa iz prevelikih ozirov na svoje komunistične člane, katerim ne marajo motiti njihovih velepolitičnih krogov. Tudi svobodno zidarstvo, pod čigar tajnim vodstvom se zbirajo ljudje republikanskega in levičarskega mišljenja, je nasproti komunistom in republikancem skrajno popustljivo, če jih celo dejansko ne podpira. Kdor pa je dobrega mišljenja, kdor hoče varovati našo narodno vladarsko hišo, kdor hoče ohraniti pridobitve naše narodne in krščanske civilizacije (omike), kdor hoče socialen razvoj, ne pa prevrat, kdor hoče svobodo, a ne tiranstvo (nasilništvo), naj gre z nami na stražo za naše ideale!

Ivan Dolinšek:

Koristi vinogradnikov z izabelo niso prikrajšane!

»Naše gorice«, odlično urejevano glasilo Vinarskega društva za Slovenijo v Mariboru, so priobčile v 1. letošnji številki zelo stvaren članek o samorodnicah, kjer pisec navaja vse one gospodarske in socialne vzroke, ki so povzročili širjenje istih. V 2. številki je izšel odgovor vinarskega referenta pri banski upravi g. Vl. Kureta, ki kratko ugotavlja, da je vsaka samorodnica, tudi izabela, zakonito prepovedana in obljublja, da se bo v najkrajšem času zgrda poskrbelo za popolno izkrcenje vseh samorodnic. To ozkosrčno stališče uradnega organa dokazuje, da mnogi ne poznajo vzrokov, ki so dovedli do tolikega širjenja različnim samorodnicam, ki so res kvarne ugledu raznim izrazitim vinarskim izvoznim okolišem, če se širijo tam; vendar pa važen gospodarski činitelj v nekaterih drugih krajih naše domovine, kjer je vinarstvo stranska panoga in se vino ni nikoli izvažalo.

Izabelski kraji

Zweifler omenja v svoji knjigi celjski vinarski predel in v njem važne vinarske kraje: Šoštanj, Velenje, Vojnik, Žalec, Celje in Laško. Vošnjak poudarja, da je v teh krajih kakih 4000 oralov vinogradov, največ jih je v gričevju med razvodnicami pritokov Savinje. Gospodarske prilike v teh krajih (izvzemši široko Savinjsko dolino) so skrajno neugodne. Ravnic skoraj ni, ozke dolinice so večjidel zamočvirjene, v nižjih položnih legah se vrstijo njivice in travniki, malo višje sadonosniki, v strminah na prisojnih legah vinogradi in višje revni gozdovi. Padavin je tukaj v poletju skoraj polovico več kot v ljutomerskem okraju, zato žito sušijo le v kozolcih, na prostem bi segnilo. Toča je kar običajen gost, celo večkrat na leto pobije. Slana sila pogosto uniči vinograde in druge pridelke, tudi v višjih legah. Večjih kmetij tam skoraj ni. 20 oralov je že mnogo, od tega polovica gozda in še drugo le bregoviti svet. Pri mnogih kmetijah je nahrbtni koš več v rabi nego voz. Na tisoče je malih posestnikov, kočarjev ali bajtarjev, ki posedujejo komaj po par oralov ali še manj. Od tega seveda živeti ne morejo, zato iščejo zasluzka v rudnikih v Velenju, Zabukovci, Libojah in v tovarnah v Šoštanju, Celju in drugod. Mnogi hodijo na dnino k več-

jim posestnikom, da zaslužijo za skromno življenje; celo po dve ali tri ure daleč hodijo dnevno na delo. Zidarji iz teh krajev delajo po širni domovini v teku poletja, družina obdeluje doma borno zemljo. Tu ni sezonskih delavcev in izseljeniškega vprašanja, vsak se drži rodne zemlje, čeprav je njih borba za življenjski obstanek daleč hujša kot ona viničarjev v Slovenskih goricah. Viničarjev v teh krajih ni. Bele kuge tukaj ne poznajo, po božjih in cerkvenih postavah živijo kljub vsej revščini. V teh krajih ima domovinsko pravico izabela, kar pomnijo najstarejši ljudje.

Izabela je njihova prijateljica

Dobrih vinogradov tam skoraj ni, tudi vinogradov v pravem pomenu besede je malo. Med trsjem raste bajtarjem krompir in fižol, pesa in repa, koruza, sončnice, breskovo drevje, da, celo žito sejejo mnogi vmes. Izabela s svojimi velikimi listi varuje in senči pridelke, ki bi se sicer zaradi plitve zemlje izsušili, varuje pred točo borni fižolček in druge pridelke. Trsna uš je nastopila šele v povojnih letih, zato sadijo danes le cepljeno izabelo. Tudi šmarnice je nekaj, prevladuje in širi se vendar le izabela. Rajna Avstrija je ni nikdar prepovedovala ali odsvetovala. Res je štajerska Kmetijska družba dodelila tem krajem po podružnicah več sto trsnih škropilk za belo trsje, od katerega je bilo posajenih nekaj bogato rodečih sort, kot ranfol, lipovščina, peček itd. Do pravega razmaha vendar žlahtni trs ni prišel zaradi izrednega nastopa peronospor, pogoste toče in slane in radi tega prepričlega pridelka. Vse količkaj primerne lege se je itak posadilo s sadnim drevjem, ostane vendar še na tisoče oralov, kjer razen vinske trte ne raste samostojno ničesar kaj prida. Bajtarjem je vinograd zemlja za vse pridelke. Ali je mogoče od teh ljudi zahtevati, da nasa-dijo žlahtno trto, kupijo škropilnico in škropijo? Kdor bi to trdil, ta teh krajev ne pozna. Blagor mu, kdor se vsede dnevno k pogrjnjeni mizi in ni treba šteti žlic otrokom, kot morajo pogosto v teh krajih! In zakaj bi tak siromak ne smel saditi na svoji zemlji tisto skromno prijateljico, ki še uspeva, celo brez gnoja, na tako slabi peščeni in laporni zemlji, zakaj bi si ne smel gasiti žeje ali celo malo

razveseliti ter pozabiti bridkosti življenja? Ljudje tu kar ne morejo verjeti, da je zaščiten zajec, ki oglođa še tisto borno sadno drevje in pogriže fižolček, prepovedana pa njihova prijateljica, prijetno pitna izabela, ki so jo pili pri krstu in jo bodo pili na pogrebščini. Prepoved izabele bi pomenila v teh krajih skoraj revolucijo, saj mora vsak kandidat za poslanca obljubiti, da se bo potegoval za njo, sicer z izvolitvijo ni nič. Na izkrcenih prostorih bi pač rasle robidnice in trnje. Da bi bila izabela kriva pobojev, tega pač nikdo ne more trditi.

Od prepovedi izabele v teh krajih ima Slovenija le škodo

Pred vojno se je v teh krajih v vsaki boljši gostilni dobilo ljutomerčana, bizeljčana in izabela. Mnogo več dobrih domačih vin se je potočilo kot danes. Izabele danes v gostilnah ni, ker hočejo ljudje piti poceni pijačo; njeno mesto je prevzela dalmatinska pikola in jabolčnik, deloma pa banaško vino. Domačih vin skoraj ne najdete več v manjših gostilnah. S prepovedjo izabele imajo torej ti kraji veliko gospodarsko škodo, izraziti vinarski kraji pa nobene koristi. Mnogo izabele so prej pokupili v dobrih hmeljskih letinah Savinjskega, denar je ostal doma in oplojal domače gospodarstvo, danes gre pa v žep fabrikantov dalmatinske pikole in banaških vinogradnikov, ki bi lahko na svoji zemlji pridelovali tudi vsak drug pridelek. S prepovedjo izabele v teh krajih so najbolj prizadeti oni mali ljudje, ki kljub vsej revščini tako ljubijo svojo rodno grudo. Če hočejo vinarski kraji iztrebiti iz svojih okolišev izabelo in šmarnico, je to povsem njihova zadeva; kaj bomo pridelovali, oziroma zamogli pridelovati v naših krajih, pa naša, saj mi svoje izabele nikoli nismo izvažali in tudi uvoz drugih slovenskih vin ne bi imel od prepovedi nobene koristi, nasprotno le škodo, ker gre slovenski denar za razna cenena vina iz dežele, namesto da bi ostal doma kot prej. Če Italija ni prepovedala izabele, ko vendar tvori vinarsko vprašanje vse drug problem kot pri nas, bi tudi pri nas lahko uvideli, da prepoved iste ni v našo gospodarsko korist.

Po Jugoslaviji

Zakon o volitvah poslancev v narodno skupščino je od kraljevih namestnikov podpisan. Volitve se bodo vršile, ko bodo razmere za to ugodne.

Skupna seja Kmetijskih zbornic. V Beogradu se je vršila 7. marca skupna seja Zveze Kmetijskih zbornic. Seje so se udeležili poleg delegatov kmetijski minister, minister za promet, gradbeni minister in minister za telesno vzgojo. Sestanek je vodil predsednik Zveze bivši poslanec Barđžak, ki je poudarjal v svojem otvoritvenem govoru koristi, ki so jih izkazale doslej zbornice kmečkemu stanu. Kmetijski minister se je zavzemal za to, da bodo morale dobivati Kmetijske zbornice v pretres vse zakonske osnutke, kateri se nanašajo na kmečki stan. Zakon o kmetijskih zbornicah mora dati zbornicam večjo oblast v samoupravih ter možnost sodelovanja z vsemi ustanovami, ki imajo stike s kmetom. Na seji so bila podana poročila o delovanju zbornic v preteklem letu. Razvila se je splošna razprava o smernicah za nadaljnje delo zveze. V imenu slovenske Kmetijske zbornice je govoril g. banski svetnik Franc Prelog od Sv. Marjete na Dravskem polju. Razpravljal je o potrebi znižanja cen cementu in o ureditvi uvoza modre galice za kmečke potrebe. Modra galica bi morala priti v seznam predmetov, ki spadajo pod nadzorstvo cen. G. Prelog se je bavil tudi še z vprašanjem dednih pristojbin, s prehajanjem zemlje v nekmečke roke, s potrebo spremembe lovskega zakona ter s trošarino na vino in žganje. Za g. Prelogom so govorili še drugi govorniki ostalih Kmetijskih zbornic. Sestanek je zaključila obširna resolucija, ki obsega vse najbolj nujne potrebe in težnje kmečkemu stanu v sedanjih hudih časih.

Naglo vojaško sodišče. Ministrski svet je predpisal uredbo o naglih vojaških sodiščih v pripravljalnem, mobilnem in vojnem stanju. To sodišče je izredno vojaško sodišče, ki se more v vojnem ali mobilnem stanju ustanoviti po odločbi pristojnega vojaškega starešine, v pripravljalnem stanju pa s kraljevim ukazom, na predlog ministra za vojsko in mornarico in v soglasju z ministrskim svetom. Naglo vojaško sodišče izreče samo smrtno kazen, proti njegovi sodbi ni nobenega pravnega leka. Pred naglo sodišče pride tisti, ki na bojišču noče izvrševati svoje vojaške dolžnosti, častnik, ki se oddalji od svoje čete, da bi se izognil bližnji borbi, ali pa, ki se samovoljno oddalji od svoje čete, da bi prestopil ali se vdal sovražniku; vojaška oseba, ki na bojišču zapusti svojo četo ali službo ali pa druge nagovarja k begu ali odlaganju orožja; kdor se na bojišču

pokaže neubogljiv in se pri tem upre z orožjem; kdor na bojišču s silo ali grožnjo preprečuje predpostavljene pri izvrševanju nje-gove dolžnosti; kadar se v pripravnem, mobilnem ali vojnem stanju najmanj pet vojaških oseb upre in se zoperstavlja vojaški oblasti; kdor v vojnem stanju eno ali več oseb poziva ali hujska, da bi izvršile eno izmed navedenih dejanj. Naglo sodišče sestavlja pet častnikov.

Na Hrvatskem bi radi temni elementi vzbudili nezadovoljstvo ljudi ter vprizorili nemire. To so frankovski elementi, ki sanjarijo o nekem samostojnostnem položaju Hrvatske, ki je nemogoč. Ti ljudje so omejenega duha in ne vidijo, kaj se danes na svetu godi. Mimo teh sanjarjev so šli dogodki na Češkem in Poljskem in niso nanje napravili nobenega vtisa. Tako daleč so se ti ljudje spozabili, da s pomočjo komunističnih agentov polagajo v Zagrebu dinamitne patrone v telefonske govorilnice in peklenke stroje na sodišča. Voditelj hrvatskega naroda dr. Maček je naslovil oklic na prebivalstvo Zagreba, ki je bil razširjen v lepahih po vsem mestu. V tem oklicu dr. Maček ostro obsoja izdajalsko postopanje teh ljudi in poziva prebivalstvo, naj podpira javno oblast, da se počenjanje teh teroristov (ustrahovalcev) čimprej zatre. Banovinska oblast je začela energično nastopati zoper frankovsko gibanje. Glavne voditelje je dala zapreti, izhajanje frankovskih glasil

ob
reumi

poskusite 1-2

ASPIRIN

tablete

Ni drugega zdravila po imenu „Aspirin“, temveč edino-le „Bayer“-jev Aspirin.

Ogl. reg. pod 5 br. 37692 od 22. XII. 1939.

(»Hrvatskega naroda«, »Neodvisnosti«) pa je prepovedala.

Kmetijska družba odstopila od tožbe

Ko so JNS kmetijci dobili z znanimi sredstvi Kmetijsko družbo v svoje roke, so jo spremenili, da bi jo laže ohranili v svoji oblasti, v zadrugu. Na poslovanje Kmetijske družbe kot zadruga je izrekel banski svetnik (pозnejši poslanec) Janez Štrcin na seji banskega sveta v Ljubljani 16. februarja 1937 težke obtožbe. Kmetijska družba je naperila proti Štrcinu tožbo radi klevete. Tožba je bila vložena spomladi 1937. Toženi Štrcin je vložil svojo pismeno obrambo. Zaradi nekaterih trditvev v tej obrambi sta se čutila tudi člana glavnega odbora Kmetijske družbe bivši poslanec JNS Milan Mravlje in Ivo Sancin užaljena ter sta vložila zasebno tožbo zoper Štrcina. Bilo je več razprav, ki so se vleklye do letošnjega leta. Zadnja je bila 13. februarja 1940, ko je bilo predloženo sodišču revizijsko poročilo banske uprave o poslovanju Kmetijske družbe. Zastopnik tožiteljev je prosil, naj se preloži razprava, da bi mogel proučiti revizijsko poročilo. Sodišče je to storilo ter razpisalo ponovno razpravo na 5. marec. Na razpravo pa ni bilo tožiteljev in njihovega zastopnika. Radi tega se smatra, da je Kmetijska družba z za-

sebnimi tožitelji vred odstopila od tožbe kljub temu, da se je svoj čas čutila oklevetano. Očitki, ki jih je Janez Štrcin izrekel zoper Kmetijsko družbo in radi katere je bil od nje tožen, so naslednji:

1. Da je Kmetijska družba kot zadruga izkazala potvorne računske zaključke in izkazovala dobičke, ki so bili faktično izguba.
2. da se je rezervni sklad od leta 1934. do leta 1935. zmanjšal od 4.272.000 na 3.000.000 dinarjev in da je tudi pri rezervnem skladu znašala izguba okrog 1.400.000 din;
3. da je izgubil svoj čas upoštevani list družbe »Kmetovalec« ves ugled. Tako je svoj čas bil tiskan v več kot 10.000 izvodih, leta 1936. le še v 4500 izvodih, leta 1937. pa samo še v okrog 2000 izvodih;
4. da se režija Kmetijske družbe kljub zmanjšanemu prometu ni zmanjšala in da je uradništvo sijajno plačano in da družba plačuje potovanja v inozemstvo;
5. da se je akcija z jabolki izjalovila in da je mnogo jabolk segnilo, in
6. da je Kmetijska družba tudi pri kupčiji z zelišči napravila 250.000 din izgube.

Plinske maske pred sto leti. Plinska maska nikakor ni izum najnovejše dobe, saj je stara že sto let. Ko so prišli v rabo strupeni plini in drugi »razveseljivi« načini moderne vojne, se je pojavila tudi plinska maska. Izumil jo je leta 1825. neki delavec. V svoji prvotni obliki se je komaj razlikovala od modernih mask. Sestavljena je bila iz usnjene-ga plašča, ki je zakrival ves obraz in ki ga je bilo ob vratu mogoče tesno zapreti z vatiranimi jermeni. Dve okrogli luknji, ki sta bili zadelani s steklom in sljudo, sta omogočali gledanje, dihanje pa je njen nosilec skozi rilcu podobno cev, ki je bila na koncu zaprta s kosom grobe volne in vlažno gobico. Goba naj bi vsrkavala strupene pline, bla-

V rdečem »raju« ...

Roman iz sovjetskega kmetijskega življenja

*

»Oh, mati Elza, zgodila se je velika nesreča.«
»Kaj se je zgodilo? Povej!« je starka zavpila z glasom, ki je bil poln groze.
»Šubin je ubil očeta!« je odvrnila Nataša.
Mati se je zamajala, a preden je padla, jo je Fedor ujel in peljal k stolu.
Iz sobe se je medtem slišalo obupno klicanje:
»Nataša! Nataša!«
Nataša je odhitela v sobo.
»Nataša, umrl bom!« je hropel bolnik. »Umrl bom. Ker je oče mrtev, bom tudi jaz umrl...«

Nataša ga je objela in mirila. Ona je še imela toliko moči, da je v srcu našla nekaj tolažljivih besed.
Peter jo je molče poslušal. Na njegovih ustnicah se je prikazala krvava pena. Zdelo se je, da se življenje hoče posloviti iz tega suhega telesa, ki je bilo tako lahko, kakor da bi bilo narejeno iz prozorne, netvarne snovi.

Mati je slišala sinove klice. Zbrala je moči in šla v sobo. Fedor jo je podpiral. Pri postelji je pokleknila, glavo naslonila na odejo in z boleščjo v srcu poslušala sinovo hropenje. Peter je položil svojo vročično roko na

njeno glavo in je šepetaje izgovarjal njeno ime, ker ni imel moči, da bi jo glasno poklical.

Fedor je ves pretresen opazoval ta žalostni prizor. Njegov pogled se je ustavil zdaj na Petrovem bledem, suhem obrazu, zdaj na Natašinih plavih laseh, zdaj na materi. V njegovem srcu je rasla jeza. V teh treh nesrečnikih je zrl vse žrtve boljševiškega trinoštva. Vse bolj je čutil, da se mora maščevati. To zahtevata Krilov in Ilgopor, to zahtevajo neštete druge žrtve, ki so že prej izkrvavele, to zahteva sveta ukrajinska zemlja, ki ječi pod boljševiški petami in hrepeni po svobodnem soncu...

Že po naravi borben je imei vse odlike moči in odločnosti. Trpljenje, ki ga je moralo prenašati ukrajinsko ljudstvo pod boljševiškim režimom, ga je sililo, naj naredi konec rdečemu peklju. Ni si prikrival nevarnosti, ki ga čakajo, a jim je mirno gledal v oči. Zavedal se je, da se brez žrtve ne da doseči nič velikega. Dvignjene glave, stisnjenih ust, z izrazom odločnosti bo šel svoji usodi naproti.

Nataša, ki se je doslej sklanjala nad Petrom in ga božala po laseh, se je vzravnila in pogledala Fedorja. Mladeničevo plemenito vedenje jo je polnilo s spoštovanjem do njega.

Fedor si je prizadeval, da bi oblažil nesrečo, ki je zadela družino. Tolažil je reveže in jih vzpodbujal, da ne

Novice iz domačih krajev

70 letni jubilej g. studeniškega župnika. V Studenicah pri Poljčanah je obhajal zadnje dni 70 letnico g. Jožef Čede, tamošnji župnik in duhovni svetnik. G. jubilar je že 37 let studeniški dušni pastir in je v teh letih prenovil župnijo v duhovnem, prosvetnem in gospodarskem oziru. Veseli se obče priljubljenosti ter spoštovanja radi zglede duhovniške gorečnosti ter delavnosti za vsestranski povzdigi župnije, v kateri mu je poverjena tudi skrb za tamošnji samostan magdalenk. G. Čede je bil za svoje veliko delo v cerkvi odlikovan z imenovanjem za duhovnega svetovalca. Za požrtvovalno narodnობudno, prosvetno in gospodarsko delo mu je podelil kralj red sv. Save IV. stopnje. K 70 letnici častita dobremu gospodu »Slov. gospodar« z željo, da bi mu nebeška Kraljica pri Vsemogočnem izprosila za nadaljnje življenje in plodonosno delovanje krepkejšega zdravja!

Ponesrečil pri premikanju vanogov. Na koroškem kolodvoru v Mariboru je prišel pri premikanju med odbijače 31 letni delavec Franc Predan, katerega so oddali s hudimi notranjimi poškodbami v bolnišnico.

Dva se poškodovala s slamoreznicco. Slamorznicca je odrezala prste 27 letnemu posestnikovemu sinu Francu Šešerku iz Hlaponcev pri Sv. Lovrencu v Slov. goricah. — Pri slamorznicci zaposleni 31 letni posestnik Jernej Lužnik iz Landeka pri Novi cerkvi je tudi ob prste na roki.

Utonil v potoku. 72 letni Ivan Šrok, preužitkar iz Rance v Slov. goricah, je šel s kolodvora v Pesnici proti domu. Kakih 200 korakov pred domom je zgubil na brvi preko potoka Cerknica ravnotežje, padel je v vodo, ki je bila komaj 80 cm globoka, in utonil.

Smrtna nesreča pri spravljaju drv. V Šmartnem na Pohorju je bil zaposlen v gozdu grofa Attemsa s spravljajem drv 18 letni delavec Jernej Ajd iz Smrečnega. Vozil je drva na samotnih saneh po strmih kolovozu. Na strmini je zgubil oblast nad vozilom, ki je zadelo ob smreko in Ajdu je stisnilo prsni koš tako, da je čez pol ure umrl.

Smrtno ponesrečil pri oddaji strele. V mariborski bolnišnici je umrl 60 letni posestnik Franc Lorber iz Partinje v lenarškem okraju. Lorber je hotel ustreliti bolnega psa, a je tako nerodno ravnal s puško, da se je sprožila in naboj je zadel Lorberja v glavo.

Nesreča pri kidanju snega s strehe. Etelka Dokl, 17 letna služkinja pri Dietrichu v Murški Soboti, je kidala sneg s strehe. Med delom ji je spodrsnilo, padla je na tla in si je pri padcu poškodovala hrbtenico, ter zlomila roko.

Avtomobil hudo povezil dekleta. Na državni cesti blizu hiralnice v Vojniku pri Celju je povezil avtomobil 17 letno Nežo Legvartovo iz Vin pri Novi cerkvi. Revi je odtrgalo desno roko nad komolcem, zlomila si je desno nogo in dobila hude poškodbe na glavi. Ponesreče-

no je avtomobil, ki jo je tako hudo poškodoval, takoj prepeljal v celjsko bolnišnico.

Podlegel opeklina. Naš list je poročal, kako je eksplodirala v občinski pisarni pri Sv. Petru pod Sv. gorami z nevarnim petrolinom napolnjena svetilka in je dobil pri nesreči nevarne opeklina občinski tajnik Filip Šinkovec. Opečenega so prepeljali koj v brežiško bolnišnico, kjer je pa zadnje dni podlegel opeklina. Občina je oskrbela prevoz preminulega v št. Peter in so ga tam pokopali ob veliki udeležbi šentpeterčanov. Govorila sta mu ob odprtem grobu domači g. župnik in župan g. Zorenč. Marljivi, pošteni ter vestni tajnik je bil rodom iz Črnega vrha nad Idrijo.

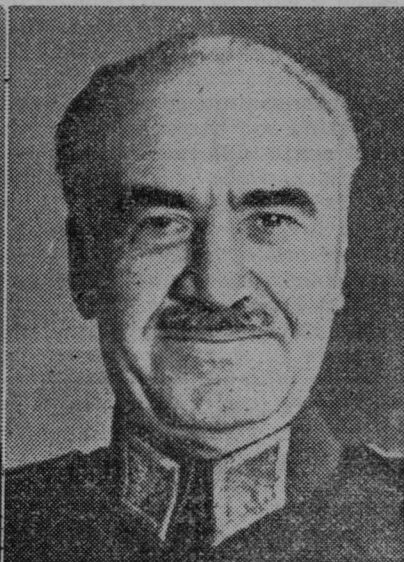
Veja bukke ubila hlapca. 18 letni hlapec Jožef Gorenc iz Ormoške vasi na Dolenjskem se je podal z gospodarjem v gozd, kjer sta podirala drevje za drva. Izpodsekana veja bukke je udarila hlapca tako nesrečno, da je obležal mrtev z zlomljenim tilnikom.

Vlak povezil očeta peterih nepreskrbljenih otrok. Na povratku iz Zagorja proti Savi je presenetil vlak zvečer na progi 43 letnega železničarja Antona Judeža. Radi precejšnjega mraza je revežu najbrž pri odskoku s tira spodrsnilo, da je padel pod lokomotivo, ki mu je odrezala nogo, ga vlekla s seboj nekaj metrov in ga strašno razmesarila. Rajni je bil dober mož ter skrben družinski oče. Zapušča vdovo in pet nepreskrbljenih otrok.

Brusilna plešča razbila materi glavo. Minka Kapusova, 40 letna žena pismonoše v Radvljici na Gorenjskem, je bila zaposlena v tovarni okovov. V delavnici so preizkušali no-

B. Šapošnikov, šef sovjetskega generalnega štaba

F. Cakmak, maršal turške vojske

G. Mattson, 18 letna Finka, junška gasilka v mestu Abo

Slika na Finskem ujetega in ranjenega sovjetskega vojaka

smejo obupati. Pomanjkanja ne bodo trpeli. V skritih skladiščih pristave je dovolj moke, slanine, sočivja, sadja in belic. Obljubil je, da jim vsako noč prinese nekaj živeža.

Osirotela družina je s čustvom hvaležnosti poslušala Fedorjeve besede. Vsem trem se je zdelo, da nekdo vliiva balzam na srčno rano, ki jo je vsekala očetova smrt.

Starka se je dvignila in je stopila k mladeniču. Prijela ga je za roke in s tresočim glasom spregovorila:

»Fedor, ti si naš rešitelj! Kako se ti naj zahvalimo? Bog ti naj poplača vse in ti naj podeli srečo, ki jo zaslužiš!«

Nataša se je divila mladeničevemu ponosnemu obrazu. Iz njegovih oči je žarela neka privlačna sila. Govoril je s tako prepričevalnostjo, da ni bilo mogoče dvomiti o resničnosti njegovih besed.

Mladenič je obljubil, da bo ob nastopu teme spet prišel. Nato se je poslovil. Materi je stisnil roko, Petra je pobožal po laseh in obrazu, Nataša pa je prijel za roko in jo peljal s seboj do vrat. Na pragu ji je tiho pošepetal:

»Nataša, ljubim te! Z Bogom! In na svidenje!«

Nataša je zadržala in se nasmehnila. Njena roka se je tresla v njegovi.

»Z Bogom, Fedor! In na svidenje!« je dahnila polglasno.

Dekletove misli so hitele za Fedorjem. Zrla ga je pred seboj kot vzor moške lepote, plemenitosti in odločnosti. Srce se ji je polnilo s ponosom ob zavesti, da bo smela biti njegova žena. Nenadoma pa je vzdihnila, ker se je spomnila na preteklost. Fedor je bil že od otroških let tak in ona ga je vendar bila prezrla in se ogrela za brata Klavsca, ki je v plemenitosti za njim daleč zaostajal. Koliko bolečin bi ji bilo prihranjenih, če ne bi prišlo do te žalostne s Klavsom!

6.

Po Natašinem odhodu se je Šubina polastil nemir. Vznemirjala ga je misel, da bo vsa stvar imela zanj usodne posledice. Prepričan je bil, da bo Nataša takoj razglasila po vasi, da je ubil njenega očeta in Olgopora. Predstavil si je tudi, kaj se bo nato zgodilo. Vaščani, ki so že ponovno pokazali svojo nejevoljo in upornost, se bodo zbrali, da bi maščevali smrt mož, ki so ju smatrali za junaka, ker sta se bila med prvimi v Denjkinovi protiboljševiški vojski. In kaj si bo začel, če pride do upora? Pomoč, ki mu jo bodo mogli nuditi njegovi priganjači, ne bo nič izdala nasproti podivjani množici. Od drugod pa ne bo mogel dobiti pomoči v tako kratkem času.

Šubin, ki je izvršil toliko grozodejstev, je bil velik strahopetec. Svoje zločine je mogel izvršiti samo tako,

go pa večje delce, kakor saje in prah. Čeprav je bila ta maska primitivna, je vsaj proti dimu gotovo dobro služila. Njena zračna cev je segala do tal, a dima je v zraku neposredno ob tleh, kakor znano, precej manj.

Kralj in njegov tajnik. Švedski pesnik Karel Mihael Bellan je bil tajnik kralja Gustava III. in vladar ga je zavoljo njegove sposobnosti zelo cenil. Nekoč je pesnik zavoljo nekega nespoštljivega odgovora padel v nemilost, pregnali so ga z dvora. Kralj je pa mu je še potem pošiljal vsakovrstna dela na dom. Nekega dne je Bellan zvedel, da bo kralj ob doleteni uri jahal mimo njegove hiše, pa mu je pripravil nenavaden prizor. Pesnik je bil naslo-

vo brusilno ploščo. Delavke so bile opozorjene, naj se umaknejo pred morebitnim razletom, a že se je zgodila nesreča. Precej velika brusilna plošča, pri kateri je bila Kapusova zaposlena, se je razletela in kos je delavki razklal glavo. Nesrečna mati zapušča tri hčerke.

Nova župnija. Na belo nedeljo bo pri sv. Jožefu v Studencih pri Mariboru slovesnost otvoritve nove župnije, katero bodo vodili tamošnji očetje kapucini. S tem so izpolnjene dolgoletne želje in prizadevanja Studenčanov, ki so imeli v svoji sredini znamenito božjepotno cerkev, a ne samostojne fare.

Spored birmovanja v dekaniji Nova cerkev. V četrtek, 2. maja, pri sv. Lenartu v Novi cerkvi; v petek, 3. maja, pri Marijinem Vnebovztju na Dobrni; v soboto, 4. maja, pri sv. Petru in Pavlu v Vitanju; v nedeljo, dne 5. maja, pri sv. Jerneju v Vojniku; v ponedeljek, 6. maja, pri sv. Martinu v Rožni dolini; v torek, 7. maja, pri sv. Jožefu na Frankolovem.

Nova realna gimnazija v Mariboru. Proračun za novo realno gimnazijo v mariborskem Magdalenskem predmestju znaša osem milijonov dinarjev. Na razpolago je že pet milijonov dinarjev, ki bodo zadoščali za vsa doslej razpisana gradbena dela.

Mariborska mestna občina v borbi z najhujšim škodljivcem sadnega drevja. O največjem škodljivcu sadnega drevja San Jose ali kalifornijskem kaparju in njega zatiranju je največ pisal in dajal potrebna navodila naš list. Vsa širna mariborska okolica je uvidela, kolika nevarnost ji grozi od strani tega škodljivca. Po večjih krajih Slovenskih goric so se že vršila predavanja strokovnjakov o zatiranju kaparja. Zadnje dni pa je tudi mestno poglavarstvo razglasilo, da se je kalifornijski kapar razširil celo na mestno področje in mu je treba napovedati neizprosno boj. Vsi mestni sadovnjaki bodo poškodovani z učinkovitim škropivom. Kar je pa napadenega sadnega in okrasnega drevja, bo izkopano ter sežgano. Mestna občina bo izpeljala to zatiralno borbo pod strokovnim nadzorstvom državnega strokovnjaka za rastlinske bolezni.

Najstarejša gasilska četa v naši banovini. Dne 3. marca je slavila gasilska četa v Ptujju 70 letnico ustanovitve. Ta četa je najstarejša v naši banovini.

Zelo nevarna nalezljiva bolezen se širi. Iz vseh krajev Slovenije prihajajo poročila, da se širi nalezljiva bolezen, katero imenujejo zdravniki meningitis. Pri tej bolj malo znani ter redki bolezni gre za vnetje vratu in nalezljivo vnetje možganske opne (mrene) in hrbtničnega tkiva. Povzročitelj bolezni je ba-

cil, ki je na delu v zimskih mesecih: februarja, marca in aprila. Bolezen se s prenašanjem pojavlja iznenada z visoko vročino, močnim glavobolom, mrzlico ter bruhanjem. Prve dni pade bolnik v nezavest, ali pa se mu blede. Omenjena bolezen se najrajši prime otrok v najzgodnejših letih. Smrtnost nastopa v 30 do 60 odstotkih. Prebolelim ostane navadno kaka hiba. Za zdravljenje porablja cepivo, kojega uporaba kaže lepe uspehe. Obbolele je treba koj poslati v bolnišnico.

Na peči čital brzojavko o svoji smrti in pogrebu. Franc Kanduč, posestnik in lesni trgovec v Tenetišah pri Litiji, se je zdravil v ljubljanski bolnišnici, katero je zadnje dni zapustil in se vrnil domov. Ko je spal doma na peči, mu je bila iz ljubljanske bolnišnice dostavljena brzojavka o njegovi smrti in pogrebu. Do pomote je prišlo, ker po Kandučovem odhodu iz bolnišnice niso zbrisali njegovega imena nad posteljo, v kateri je umrl nekoliko pozneje neki rudar iz Trbovelj.

Kot kraljica starostnega rekorda pri Sv. Križu pri Rog. Slatini prevladuje Kidrič Ema, p. d. Vapočka, vdova in preužitkarica v Cerovcu. Rodila se je 28. junija 1845 v župniji Sv. Peter na Medvedovem selu. Poročila se je 4. marca 1867. V zakonu je imela pet otrok. Njen mož je bil pek in je iskal zaslužka po svetu. Ona pa je gospodarila doma. Mož ji je umrl 15. decembra 1915. Posestvo je izročila sinu 1909. Ta sin pa ji je padel kot žrtev svetovne vojne leta 1914. Starka je kljub 95. letu starosti še dobro ohranjena, je samo malo naglušna. Pravi, da se je v glavnem preživljala s kruhom in vinom. Njeni starši pa so umrli v nizki starosti. Ona staršev niti poznala ni. Birmal jo je škof Anton Martin Slomšek leta 1854. Sedaj ji je edino delo molitev. Želim ji, da bi učakala sto let!

Dekletom, ki iščejo službe na jugu države. Naša dekleta, ki gredo v službo na jug, doleti dostikrat nesreča, bodisi da so brez zaslužka in v tiski padejo, bodisi da pri pomankanju slovenskega kulturnega življenja ne najdejo zavetišča, ki bi jih pred propadom rešilo. Vsem tem pomaga slovensko dekleško zavetišče »Ognjišče« v Zagrebu, Solovljevska ulica 3, pritličje, levo. Zavetišče je last dekleške Marijine družbe in ga vodi p. Janez Kozelj D. J. Lani je bilo sprejeto v zavetišče 4000 deklet, kar je dokaz, da v polni meri vrši nalogo, ki si jo je naložilo.

Izdaten vlom v Mariboru. V noči na 9. marec je bilo v Mariboru na Frankopanovi cesti 1 vlomljeno v prostore Zvezne organizacije grafičnih delavcev. Vlomilec je odnesel nad 20.000 din.

Uropane cerkvene posode najdene. Pred štirimi leti, za časa rajnega g. župnika Antona Tkavca je bil izvršen v župnijski cerkvi pri Sv. Petru

pri Mariboru vlom in so roparji odnesli dva kelha, ciborij in relikviarija ter še nekatere druge manjše cerkvene posode. Vsa poizvedovanja za cerkvenimi roparji so bila brezuspešna. V soboto, 9. marca, so pa viničarji župnijske nadarbine ob osmih zjutraj kopali zadnji jarek pri rigolanju vinograda. Viničarjev sin Milan Krajnc je pri kapeli križevega pota snažil trnje. Naenkrat je pod listjem zapazil strohnelo vrečo, iz katere se je bleščala svetla kovina. Ko je vrečevino še nekoliko odkril, je v veliko presenečenje opazil kelih in druge cerkvene posode, zavite v že strohnelo cerkveno perilo. Prišli so zraven še drugi njegovi sodelavci in spoznali, da so to ukradene cerkvene posode iz domače župnijske cerkve. Pozvali so takoj domačega g. župnika ter obvestili orožništvo. G. župnik je ob navzočnosti domačih viničarjev in g. orožnika razvijal strohnelo blago in odkopaval zmrzlo zemljo, dokler ni bilo vse zunaj. Ugotovljeno je bilo, da so bile najdene vse večje cerkvene posode z majhnimi poškodbami. Manjkajo le nekatere manjše posode. Vsa župnija se veseli, da so bile oropane stvari zopet najdene.

Kdaj se bodo naši ljudje spametovali, da ne bodo nasledili lahkovernosti? Vsako leto se ponovi precej primerov, da postanejo naši kmečki ljudje žrtve lahkovernosti in ciganske goljufije. Na Humu pri Ormožu se je pred kratkim zglašil mlajši cigan pri posestniku Ivanu Pavliniču. Hitro si je naklonil domače, ko je s kart prerokoval domači 20 letni hčerki srečo za bodoče in je tudi marsikaj »uganil« iz njene preteklosti. Premeteni cigan je hitro pridobljeno zaupanje izkoristil in pregovoril hišnega gospodarja, da je prihranek 1900 din zavlil v krpo. Denar s krpo je izročil ciganu, kateri je dal oboje v omaro in prerokoval, da se bo omara čez noč napolnila z denarjem. Ciganski slepar je odšel s ključem od omare z zagotovitvijo, da se bo vrnil drugi dan in da si bosta denar z gospodarjem delila. Lopova seve ni bilo več od nikoder. Pavlinič je nasilno odprl lastno omaro in dobil v njej samo še prazno krpo, ker mu je cigan s spretnostjo ukradel denar. Z zadevo se pečajo sedaj orožniki, če bodo mogli izslediti cigana.

Okraden trgovec. Trgovec Franjo Kac v Slov. Bistrici je razpostavil ob priliki sejma razno blago na mizah pred svojo trgovino. Neznane mu je sunil neopaženo dve bali blaga, ki sta bili vredni 1500 din.

Zločin umora nad 77 letno posestnico. V Glednicah pri Kostanjevici na Dolenjskem je samotarila bogatejša in obče priljubljena 77 letna posestnica Marija Bratina. Stanovala je sama v hiši, v katero se je na večer srbno zaklepala. Ker stare žene ni bilo že nekaj dni na spregled, so šli sosede gledat in so jo videli skozi okno negibno na postelji. Preiskava je dognala, da je vdri nekdo skozi podstrešje v izbo, kjer je starko zadavil v postelji. Pod sumom krivde so že bile izvršene tri aretacije.

Požari

V Braunšvajgu pri Račah je izbruhnil ogenj pri posestniku Špуреju. Pogorelec je oškodovan za 20.000 din.

zu po vseh pravilih. skozi okno svojega stanovalja v prvem nadstropju, zunaj, na lestvi pa je stal brivec in mu strgal brado. Kralj je začudeno obstal in vprašal: »Za zlomka, kaj pa pomeni to?« — »Moj brivec, veličanstvo,« je odgovoril pregnani pesnik mirno, »je padel pri meni v nemilost. Prepovedal sem mu vstop v hišo, toda falota ne morem pogrešati!« Kralj se je tako zakrohotal, da je zdrknil s konja. Dobro je razumel namigljaj in Bellan se je smel spet vrniti na dvor.

Rojstva in vojna. Vsakdo ve, da je po vseh državah število žensk večje ko število moških. Povprečno pride na sto rojenih dečkov 104 do 106 deklic. Zdaj nam pa statistiki dokazujejo, da to vendarle ni zmeraj

ker so ljudje čutili strah pred njim in se mu do sedaj ni nikdo postavil po robu. Če pa bi kdaj zadel ob odločnega moža, bi bilo konec njegovega »junaštva«. Podoben je pač bil vsem krvoločnežem, ki divjajo nad nedolžnimi, miroljubnimi žrtvami, pred junaki pa se strahopetno potuhnejo in celo zbežijo.

Prekrižal je roke na hrbtu, hodil po sobi gor in dol ter tuhtal. Od časa do časa se je ustavil pri oknu in pogledal na ulico. Domišljija mu je slikala dogodke, ki se na vasi odigravajo. Vest o dvojnem umoru se širi od hiše do hiše. Žene in dekleta sočutno vzdihujejo. Možje in fantje pa stiskajo pesti, nato pa vsak pograbi kak primeren predmet in ga skriva pod obleko. Zbirajo se na določenem mestu. Morda se že bližajo.

Ko se je že kakih desetkrat ustavil pri oknu in je videl, da je zunaj vse mirno, se je nekoliko pomiril.

Zleknil se je v naslonjač in dalje predel svoje misli. Vse bolj mu je postajalo jasno, da je z umorom Krilova in Olgopora ustrelil velikega kozla, ker si je skalil mir. Prejšnji zločini, ki jih je bil izvršil, niso bili zanj tako usodni, ker so bile žrtve manj znane. Sedaj pa je drugače. Krilov in Olgopor sta bila ljubljena vseh vaščanov. Poleg tega je bila Nataša nevesta Aleksejevega Klavsa. Aleksej je v vasi najvplivnejši mož. On in njegov sin Fedor gotovo ne bosta mogla mirno požreti tega, kar se je zgodilo z Natašinim očetom. In Klavs? Kaj, če bo

Nataša tudi njemu sporočila vest o očetovi usodi? Ko bo Klavs zagledal deklico, se bo gotovo spomnil na stare čase in bo ljubezen znova vzplamtela v njegovem srcu. Kaj potem?...

Udaril se je po glavi in jezno zagodel:

»Šubin, zakaj si bil tako nor!«

Vstal je in hitel k oknu. Pogledal je ven. Na ulici ni bilo žive duše.

Šubin se je spomnil, da se bo naslednjega dne začela mlačva. V teh okoliščinah si je ni želel, ker bo vaščanom nudila najlepšo priliko za spletkarjenje. Pri delu se bodo možje in fantje skrivaj mogli o vsem dogovoriti.

Najbolj neprijetno je bilo zanj, da še ni bilo vse pripravljeno in bo moral še danes iti k Alekseju, da vse uredita.

Šubin se je te poti bal. Dolgo se je obotavljal, a naposled je uvidel, da mu to nič ne pomaga. Zgodaj zjutraj bo prišla šestorica delavcev in četa konjenikov. Do njihovega prihoda mora biti vse urejeno glede stanovanja in prehrane.

Še enkrat je pogledal na ulico. Nato si je nataknil čepico. Iz predala pisalne mize je vzel nekaj nabojev in je napolnil dva samokresa. Tako oborožen je zapustil sobo.

Ulica je bila prazna. Do dvorišča Aleksejeve pristave je prišel, ne da bi srečal kakoga človeka. Tudi na dvori-

Gospodarska in prosvetna razgibanost v šmarskem okraju

Sadjarska podružnica za šmarski okoliš je imela svoj redni občni zbor. Bil je zelo živahen in veliko so se pogovorili o narejenem in bodočem delu. Izvoljen je bil po večini star odbor z delavnim predsednikom Ivanom Vrežetom na čelu. Veliko korist te podružnice smo spoznali posebno letos, ko smo v njeni sušilnici posušili veliko sadja. Prav hvaležni pa moramo biti pri tem naši banski upravi, ki je z veliko podporo pomagala zgraditev. Tudi za izboljšanje in povečanje sadovnjakov v našem kraju je podružnica že veliko storila, ko vsako leto naroča in potem z velikim popustom prodaja prvovrstno sadno drevje svojim članom. Uspehi njenega dela so že povsod vidni.

Tudi živinorejska zadruga ne spi. Na precej živahnem občnem zboru 18. februarja je bil izvoljen odbor s predsednikom Štefanom Lorgercem.

Vinarska podružnica pa je polagala račune 25. februarja. Izvoljen je bil stari odbor pod skrbnim vodstvom Ivana Vrežeta. Letos 7. in 8. aprila bo podružnica priredila v Šmarju v Katoliškem domu vinski sejem, ki naj v prvi

vrsti pripomore, da bo tudi dobro šmarsko vino našlo dobrega kupca. To prireditvev ima na skrbi poseben pripravljalni odbor, ki mu predseduje naš delavni župan Ivan Turk.

Zima nas letos hudo tlači, tako da je marsikdo, ki je mislil, da bo lahko vso zimo brez skrbi kuril, le moral še prej v gozd po nova drva. Tudi pomladansko delo se bo malo zavleklo, pa se bo že vse lepo uredilo, samo da bi živeli v miru, ki si ga vsi tako iz srca želimo.

Pa tudi v prosvetnem delu ne spimo. To zimo smo imeli dve igri, prvo je priredil Fantovski odsek, drugo pa Prosvetno društvo. Podrobno prosvetno delo pa se vrši pri sestankih in telovadbi. Nimamo zaman dvorane v Katoliškem društvu! Člani FO se dvakrat na teden zberejo v njej, v nedeljo se pa komaj zvrstijo v njej sestanki in telovadba članic Dekliškega krožka, mladcev, mladenk in naraščaja. Lepo število mladine se zbira tu in ob pogledu nanjo nas ni strah bodočnosti. Imeli smo tudi že dva farna sestanka, ki sta bila prav lepo obiskana, posebno drugi.

Posvetu

Proti Čehoslovaški. Kakor poroča angleški novinski urad, se je madžarski zunanji minister grof Czaky v javnem govoru odločno izjavil proti vsaki obnovitvi Čehoslovaške. Njegovo mnenje je, da je v interesu vse Evrope, da Čehoslovaška ne sme nikdar več biti obnovljena. Zato opozarja zapadni veselili (Francijo in Anglijo), da bi nastal zelo nevaren položaj, če bi ti veselili dajali prezgodnje obljube. To stališče se ne da spraviti v sklad z interesi malih narodov. Madžari so tudi mal narod in se tudi trudijo, da ne bi bili prideljevi v življenjski prostor kakšnega velikega naroda. Kar je njim prav in kar sami želijo za sebe, morajo priznati tudi drugim malim narodom. Sicer pa si sami izpodbijajo izpod nog tla, ki na njih stojijo — pravi na koncu poročila angleški novinski urad.

Premogovni spor med Anglijo in Italijo. Novembra lanskega leta je Anglija napovedala zaporo nemškega izvoza. Izrecno so pa Angleži izvzeli ob tej priliki nemške dobave premoga Italiji za dobo treh mesecev. Anglija je hotela z izjemo napram Italiji poudariti svoje prijateljsko stališče. Dne 1. marca pa

je potekel rok za izredno postopanje angleških zapornih oblasti z nemškimi dobavami premoga Italiji. Do 6. marca so odvedli Angleži 14 italijanskih ladij, katere so vozile nemški premog iz Roterdama v Holandiji v Italijo v angleško kontrolno postajo. Na merodajnem italijanskem mestu izjavljajo, da je krivda za sedanjí spor med Rimom in Londonom na strani Anglije. Že v lanskem decembru so pričela med italijansko in angleško vlado pogajanja, ki bi naj bila pripravila Italijo za nakup premoga v Angliji. Italija je bila za to. Odklonila je pa angleško zahtevo, naj bi dobavljala Angliji v zameno za premog proizvode težke industrije. Ker potrebuje Italija sama te proizvode, zato je ponudila Angležem poljedelske pridelke. Anglija je tako zamenjavo odklonila in pogajanja so se razbila. Zadnje dni pa je po ponovnih pogajanjih med Italijo in Anglijo prišlo do sporazuma glede nemškega premoga. Angleži so izpustili vse italijanske ladje s premogom, ki so že odplule v Italijo. V bodoče pa italijanske ladje ne bodo več vozile nemškega premoga, in že po premog poslani ladje se bodo prazne vrni-

le v Italijo. Kakšen je pa sporazum med Anglijo in Italijo v nadaljnjih točkah, pa še ni znano, pač pa so se vršili razgovori med italijanskim poslanikom v Londonu in med angleškim zunanjim ministrom lordom Halifaxom — po italijanskih poročilih — v več kot prisrčnem tonu.

Zlata se boje. V Ameriki so v skrbeh radi neverjetno velikega dotoka zlata, ki se od izbruha vojne steka v Ameriko iz vsega sveta, posebno pa iz Evrope. Tako je trenutno v Zedinjenih državah Severne Amerike okrog 19 milijard dolarjev zlata, na vsem ostalem svetu pa le 9 milijard dolarjev. Politični in gospodarski krogi Amerike so mnenja, da ta ogromna masa zlata škoduje svetovni trgovini in stanju cen v Ameriki. Senator Thomas je zato predlagal, da se naj izvoz zlata iz Amerike z zakonom pospeši in da se naj posameznim državam dovolijo večja posojila v zlatu.

Stara slovenska knjiga na Kitajskem. V misijonski knjižnici v Pekingju se nahaja med drugimi knjigami, kakor poročajo »Katoliški misijoni« (marčna številka), tudi 200 let stara slovenska knjiga »Katoliško-krščanskega nauka pesmi«. Knjiga je bila natisnjena leta 1729. v Gradu. Spisal jo je Ahac Steržinar, ki je bil od leta 1713. do leta 1741. župnik v Gornjemgradu. Knjiga vsebuje na 265 straneh pesmi, ki se pojejo pri krščanskem nauku, na božjih potih, pri sv. misijonu, zlasti pa pri sv. Francišku na Straži (pri Gornjemgradu). Namen pisatelja je, kakor izpoveduje v predgovoru, dati mladini, ki rada poje, v roke nabožne pesmi, iz katerega se bo najlaže naučila najpotrebnejšega krščanskega nauka. Kako je ta preko 200 let stara slovenska knjiga prišla na Kitajsko, še ni znano. Morda jo je tjakaj ponesel s seboj kak star slovenski misijonar.

Monakovski nadškof kardinal dr. Faulhaber je izdal pretelki mesec pastirsko pismo svojim škofljanom, v katerem se obrača zoper ukinjenje verouka v strokovnih šolah. Hkrati pa v tem pismu, ki je bilo prebrano po vseh cerkvah, s toplimi besedami hvali zvestobo in pogum katoliške mladine, ki zdaj z veliko vnemo obiskuje krščanski nauk po katoliških cerkvah.

V veri — rešitev. Soproga slovečega kitajskega maršala Čangkajškega, ki je hči velikega kitajskega demokrata in narodnega preporoditelja Sunjatsena, je imela nedavno govor v radiu. Poudarila je v svojem govoru, da bo civilizacija (omika) človeštva popolnoma propadla, če ne bo človeštvo služilo Bogu, marveč denarju. Vera je edina sila, ki nas še more rešiti.

šču ni bilo nikogar. Šubin je pogledal mlatilnico in šel proti hiši.

Alekseja in njegovo ženo je našel v veliki sobi. Ob njegovem vstopu sta oba starca vstala in pazila na vsak njegov gib. Šubin ju spočetka niti ni pogledal. Njegovo pozornost je vzbudil odsvit sončnih žarkov, ki se je odbijal od kositernih krožnikov, razvrščenih na polici.

»Te krožnike bi jaz potreboval,« si je mislil in sklenil, da bo takoj poslal Karanzina ponje.

Aleksej je opazil, kam je uprt Šubinov pogled in je sklenil, da bo krožnike takoj skril.

Šubinu se ni mudilo z govorjenjem. Gledal je krožnike in užival ob misli, da bodo čez pol ure njegovi. Naposled je odvrnil pogled od njih.

Aleksej je z gnusom gledal to okroglo glavo, ki je bila podobna kaki žogi. V srcu se mu je vzbudila želja, da bi mogel to glavo brcniti kot kako žogo, da bi se skotalila do reke in v reko, kjer bi jo požrle ribe, ki so požrle tudi njegove nedolžne žrtve.

Karina je stala poleg moža. Bila je manjša od njega. Tudi ona je opazovala Šubina — morilca. Ob pogledu nanj ji je groza stiskala srce. Spomnila se je na Klavsa, ki je še lujši krvoločnež.

Šubin se je vzravnal in si prizadeval, da bi si nadel čim strožji izraz. Zavedal se je, da mora kazati odločnost,

zlasti če že starca vesta za usodo Natašinega očeta in Olgopora. Neodločnost bi izdajala njegov strah.

»Aleksej Andrejev,« je začel z nočnim glasom, »sporočam ti, da jutri zjutraj pride iz Jaske šest delavcev, ki bodo nadzirali delo mlatilnice in lokomobile.«

»Šest?« je vprašal Aleksej. »Zakaj šest? Prejšnja leta so bili samo trije.«

»Jaz nisem dal zapovedi!« je mrko odvrnil Šubin. »Oni pridejo od sovjeta iz Jaske. Nam ne preostane drugo, ko da jih sprejmemo. Sicer pa, če nam pošiljajo šest sodrugov delavcev, je to znak, da je letošnja mlatilnica močnejša v proizvodnji kakor je bila prejšnja in potrebuje več izučeni delavcev. Sploh je nova mlatilnica jasen dokaz za uspeh petletke. Tako velike in dovršene mlatilnice ni v nobeni kapitalistični državi. Samo delavnice sovjetske republike morejo ustvariti nekaj tako popolnega. In to je dokaz za moč in veličino boljševiške revolucije.«

Zadnje besede je izgovoril s takim ognjem, da je kar zardel.

Starega Alekseja pa Šubinove besede niso mogle navdušiti.

»Mi moremo dati samo tri postelje,« je hladno odgovoril. »Ako nočeš, da bi po dva spala v eni postelji, potem še drugod poišči tri postelje.«

(Dalje sledi)

res. Kadar so vojne, pravijo, se to vprav obrne. V vojnem času je rojenih več dečkov. V vojni dobi pride na sto rojenih deklet po 106 do 107 dečkov. Najbolj pa je čudno, da se to ne ponavlja samo v deželah, ki imajo vojno, ampak tudi v nevtralnih državah. Številke o rojstvih iz let 1914. do 1918., in sicer iz Anglije ter Nemčije in iz Holandske ter Danske so dokaz za to. Statistiki se veselijo, ker so odkrili ta čudoviti pojav. Zdravniki so primorani priznati dejstvo. In matematičarji so že izračunali, da bi bili na svetu le še sami moški, če bi kaka vojna nenehoma trajala sto let.

Peč v žepu. Vsak dan nas preseneti s kakimi novimi iznajdbami, ki naj bi ali pospeševale človekovo udobje ali pa

Prošnje za odpis davčnih zaostankov

Oddelku za davke v finančnem ministrstvu je bilo sporočeno, da posamezni davčni obvezanci ne bodo mogli do poteka roka za predložitev prošenj po odredbi št. 1667/39 do dne 22. marca 1940 priložiti vseh potrebnih dokazov, ker posamezne občine, oblasti in ustanove ne morejo v določenem času izdati potrebnih potrdil. Zaradi tega bi ne bilo mogoče prošnjam priložiti pravočasno dokazil in se zato boje, da bi bile prošnje, ki nimajo dokumentov, odklonjene. Ker je pa davčni oddelek uvidel, da so ti razlogi upravičeni, je naročil davčnim upravam, naj sprejemajo prošnje za odpis zaostankov po uredbi št. 1667/39 v roku, ki je označen po tej uredbi do 22. marca 1940, tudi brez potrebnih potrdil in ostalih

dokazil s tem, da morajo prosilci dokazila naknadno predložiti. Take prošnje bodo vzete v pretres tudi po poteku tega roka, oziroma prej, če bodo vposlana potrebna dokazila. Potemtakem se mora delo za reševanje predloženih prošenj za odpis zaostankov iz l. 1937, končati pri davčnih upravah najkasneje do 15. junija 1940 in najkasneje do 20. junija letos morajo biti te prošnje predložene pristojnemu ravnateljstvu v nadaljni postopek. Davčnim upravam je bilo poleg tega naloženo, da se točno držijo odredb člena 6. in 11. pravilnika 86.200 iz leta 1939. in da vse posle okrog teh prošenj končujejo v predpisanih rokih.

Kratke tedenske novice

Naš trgovinski minister dr. Andres se je mučil pretekli teden v Berlinu, kjer se je razgovarjal z nemškim zunanjim ministrom in z maršalom Göringom. Dr. Andres je bil ob priliki obiska odlikovan od kanclerja Hitlerja z velikim križem »nemškega orla«.

Nemčija ceni jugoslovansko nevtralnost, zato je Jugoslavija lahko mirna glede Nemčije — je rekel nemški zunanji minister Ribbentrop jugoslovanskim časnikiarjem v Berlinu.

Kancler Hitler je govoril zadnje nedeljo v Berlinu na proslavi v svetovni vojni padlim Nemcem in ob koncu napovedal, da se mora vojna končati z najslavnejšo zmago Nemčije.

Nemški kancler Hitler bo prebil velikonočne praznike pri četah na Siegfriedovi črti.

Nemški zunanji minister Ribbentrop se je odpeljal 9. marca v Rim. V programu njegovih razgovorov z Mussolinijem in italijanskim zunanjim ministrom grofom Cianom je tudi sprejem pri papežu Piju XII.

Rooseveitov posredovalec Welles je prispel dne 10. marca z letalom iz Pariza v London, kjer bo ostal štiri dni. Posvetoval se bo s predsednikom angleške vlade, z zunanjim ministrom in bo sprejet tudi od kralja Jurija VI. v avdienco.

Do prvega spopača med Nemci in Angleži je prišlo ob Maginotovi črti 5. marca. Nemci so presenetili neko utrjeno angleško srednjo postojanko in ujeli 16 Angležev.

V šest mesečni pomorski vojni so potopili Francozi 12 nemških podmornic, sami niso izgubili niti ene vojne ladje, pač pa 15 trgovinskih parnikov s skupno tonažo 71.000 ton.

85.000 tonski angleški parnik »Kraljica Elizabeta«, ki je največji in najhitrejši prekomornik, je na svoji prvi vožnji neovirano od nemških podmornic prispel iz Škotske v Njujork.

Mala in nevtralna Danska je bila v tej vojni že ob 26 ladij ter ob 258 mornarjev.

Trije brezmosni dnevi na teden so uvedeni na Francoskem.

Med Bolgarijo in sovjetsko Rusijo je bila dne 8. marca po 25 letih zopet otvorjena redna ploimba med bolgarskimi in sovjetskimi pristanišči v Črnem morju.

Angleška letala so bila v noči na 9. marec zopet nad Dunajem in Prago. To je bil peti polet nad temi mesti. S svojih poletov nad Nemčijo so izdelali Angleži popoln fotografski zemljevid Nemčije, zlasti pa vojaških zgradb.

Številčno so zavezniki že prekosili nemško proizvodnjo letalstva — je izjavil v angleškem parlamentu 7. marca angleški letalski minister.

Najdaljši izvidniški polet so izvršila v sedanji vojni angleška bombna letala, ki so letela v noči na 8. marec nad vso srednjo in vzhodno Nemčijo ter dosegla celo zahodno Poljsko. Angleški bombniki so metali letake v poljsčini nad Poznanjem.

Huda rudniška nesreča se je zgodila 7. marca v premogovniku Savager v bližini Cormela v južnoameriški republiki Čile. V 150 m globokem podzemeljskem rovu je eksplodiral plin. Eksplozija je usmrtila 294 rudarjev, 100 pa ranila.

Spominjajmo se v molitvah rajnih!

Številno zadnje spremstvo vurburškega gospoda župnika. Blagega vurburškega g. župnika Alojzija Kokelja, o kojega smrti je »Slov. gospodar« že poročal, je spremljala na poslednji poti vsa župnija ter mnogo ljudi iz sosednjih far. Pogreba se je udeležilo 20 gg. duhovnikov. Poslovilne besede v cerkvi je govoril g. stolni kanonik dr. Ivan Zagar, sv. mašo zadržnico je daroval ptujski g. prošt Ivan Greif. Ob odprtem grobu so se poslovili od nezabnega gospoda: za duhovščino g. prošt Greif, župan občine Grajena g. Petek, vodja ruskega zdravilišča in rajnikov prijatelj g. dr. Okolokulak, za Fantovski odsek in Marijino družbo g. Gašparič, domači g. šolski upravitelj, zastopnik Protituberkulozne lige in za šolsko mladež mlad šolar. Številno zadnje spremstvo je dokazalo, da je bil rajni g. svetnik pravi oče vurburške župnije v cerkvi, šoli, pri Prosvetnem društvu, na polju in vinogradu. Spomin trajne hvalečnosti je za tolikere dobrote g. župnika Kokelja zagotovljen in Vsemogočni mu naj bo večni plačnik!

V cvetu let je umrla članica Dekliškega krožka št. 11 v Slovenskih goricah Rozika Niklji. Njen pogreb je bil v Mariboru 3. marca. Na zadnji poti so jo spremile članice v krogih in s praporom Marijina družba. Sorodnikom naše sožalje — Roziki pa naj sveti večna luč!

V najlepši moški dobi 42 let je v Selnici ob Dravi dne 4. marca umrl Franc Kajzer, p. d. Blečič, posestnik na Slemenu. Rajni je bil povsod priljubljen, posebno pa pri revnih šolarjih in siromakih, ki se ga bodo v molitvah dolgo spominjali. Za njegove dobrote naj mu bo Bog obilen plačnik — žalujoči družini pa naše sožalje!

Slomšekov birmanec umrl. Dne 29. februarja je pri Sv. Rupertu v Slov. goricah zatisnil trudne oči v častiljivi starosti 89 let daleč znani Gregor Škof. Kot najstarejši mož v fari je bil še birmanec škofa Slomškega. Leta 1931. sta

obhajala z ženo, 50 letnico srečnega zakona, ki je je blagoslovil tedanji škofov namestnik prevz. g. dr. Ivan Jožef Tomažič. Vse svoje življenje je ostal zvest veri svojih staršev in bil vedno dober prijatelj duhovnikov. Če je bilo treba kaj žrtvovati v cerkvene namene, so vedno bile odprte njegove darežljive roke. Lani o birmi pri Sv. Rupertu je vkljub svojim 88 letom in povrh še slabemu vremenu prišel k sprejemu Prezvzišeneega in imel prav lep pozdravni nagovor. Njegov nastop je bil vedno odločen in korajžen. Po 60 letnem bivanju po raznih krajih severnih Slovenskih goric se je podal v svoj rojstni kraj, kjer je na svojem lepem vinogradnem posestvu blizu rojstne hiše preživel zadnja leta življenja. Kako radi smo ga imeli, je jasno pokazal njegov lepi pogreb. Vsi njegovi ožji sorodniki iz raznih krajev, sosedje, prijatelji in znanci smo prihitali na njegov dom, da ga pospremimo k večnemu počitku. Na domu se je prisrčno poslovil od dragega pokojnika bivši župan g. Vogrin, v cerkvi po sv. maši g. župnik in na grobu še g. učitelj Grögl, naši pevcu pa so mu v slovo zapeli. Res drag nam je bil, pogrešali bomo njegovo prijetno družbo in njegovo darežljivost. V upanju pa, da mu je Večni sodnik tudi dober plačnik, ga bomo ohranili v najlepšem spominu — njegovim dragim pa izrekamo sožalje!

Najstarejši faran umrl pri Sv. Jurju v Slov. goricah. Dne 22. februarja smo pospremili k poslednjemu počitku enega najstarejših v naši župniji, Ivana Luc, ki je umrl v 88. letu starosti.

• Pri ženah, ki več let trpe na težki stolci, deluje vsakdanja uporaba naravne »Franz-Josefove« grenke vode, zaužite zjutraj in zvečer po četrtinki kozarca, zelo uspešno. Tudi bolj občutljive pacientke rade jemljejo »Franz-Josefovo« vodo, ker se že v kratki dobi pokaže zelo prijeten učinek.

Ogl. reg. S. br. 30.474/35.

ga tudi uničevale. V mislih pa imamo iznajdbo, ki naj bi udobje pospeševala. Nekemu inženirju je padlo v oči, da v mrazu najbolj trpe roke, zlasti prsti, ki so najbolj dovzetni za ozeblino. Zato je poleg neštetihi ogrevalnih naprav, ki se košatijo po človeških bivališčih, pa jih ni mogoče prenašati s seboj, iznašel majhno pečko, ki jo človek lahko v žepu nosi s seboj in se ob njej neprestano greje. Nova žepna peč se kuri z bencinom in je komaj tako velika kot okrogle žepne baterije.

Prostovoljno ujetništvo. Iz Londona poročajo, da se angleška vlada bavi z mislijo, da bi na anglikansko duhovščino izdala poziv, da bi se anglikanski duhovniki prostovoljno javljali

Av gust šenoa:

Berač Luka

Povest iz vaškega življenja

38

»Molči! Molči! Molči!« je škripal berač, ki je komaj dihaval od jeze, ko je poslušal to govorjenje. »Kaka sreča, ko bi se te bil prej že otresel kakor opanek blata! Da, zapustil sem te, ker sem se te začel bati kakor kuge. Bil bi ti pošteno plačal, bil bi ti dal, da ne pogineš, ampak s teboj še kdaj kaj imeti — nikdar več. Da, jaz sem zadnji človek na svetu in se tudi ne cenim za višje, ali ti niti nisi človek, ti si nečisti duh, ki se samo veseli, če stori kako hudobijo, ki se smeji, kadar se drugi ljudje jočejo. Mirno si dal Martinu uničiti živino, po tvojem načrtu mu je cigan zažgal, medtem ko si ti pel, pil in rajal. Groza me je obhajala, ko sem te gledal, izrodek človeški, in v duši sem si prisegel, da bom tvojo tovariško pustil. Ti goljufaš, krađeš, zažigaš, ti bi mogel tudi človeka ubiti!«

Pri teh besedah se je pisar stresel, ali naglo je prasinil v smeh.

»Oh, oh! Poglej ga, pogledj! Od kdaj si postal tako pobožen in svet? Jaz kradem, goljufam, ljudi krvavo davim, zažigam, pa ko bi bilo vsaj zame, ko bi imel jaz

kaj koristi od tega! Ali ne! Za Luko to delam, za njega se ženem, on obira mleko, ki ga namolzem, meni ostane komaj kapljica sirotke, in zaradi tega se me ta svetec boji kakor kuge, zaradi tega se me hoče otresti kakor blata.«

»Molči! Molči! Lump!« se je zadržal Luka in stisnil pesti. »Da si ne nakopljem greha! Prostak sem, divji sem, kakor me je mati rodila, ne vem za nič dobrega na tem svetu pa sem blodil kakor slep. Ti pa si meščan, po mestno se oblačiš, znaš čitati in pisati, imel si dom, poštenega očeta, veš, kaj je dobro in pošteno, ti si imei odprte oči, mogel si najti pravo pot v božjem svetu, toda ali si dober, ali si pošten? Ko bi bil vsaj sam zase ostal lopov, ko bi vsaj drugih ne bil okužil! Toda ne! Prismolil si se name, zastrupil si mi kri, srce — — — to si ti storil, ti, mestni človek, to te je tvoje čitanje in pisanje naučilo.«

»Pa prosim te, Luka, kaj zbijaš komedije? Če se mi ljubi poslušati pridige, grem v mesto, tam je dosti popov in fratrov, ti se na te svete mojstrije ne razumeš. Pameten bodi, jaz sem si premislil, žal te mi je, bodiva si spet prijatelja!«

»S teboj — rajši z vragom!«

»Pa reciva, da sem jaz ta vrag! Bodiva si spet prijatelja! Vem, kaj te peče. Mara, kajne? Seveda. Jaz, Boga mi, nisem Andriju rekel, naj jo ljubi. Toda Martina in

sti. V mladosti se je priselil iz Tiroiskega in si s pridnostjo in štedljivostjo ustvaril lep kmečki dom na Malni. Pokojni je užival pri vseh sosedih in vsej župniji spoštovanje in ugled. Kot občinski odbornik si je vseh 18 let prizadeval za povdignost občine. Prav posebno pa nam bo ostal v nezabnem spominu kot mož zavednega krščanskega življenja. — Ob priliki sedmine so pogrebci v hvaležen spomin na pokojnega nabrali 100 din za Slomšekov dom. Bog plačaj!

Smrtna kosa pri Sv. Lenartu pri Veliki Nedelji. Dne 20. februarja je po kratki in mučni boleznini umrl Marinič Franc, posestnik iz Podgorce. Rajni, ki je bil star 76 let, je v svojem življenju dosti pretrpel. Delal in garal je kolikor je mogel, da je le svoje otroke, katerih je bilo osem, preskrbel. Zdaj na stara leta, ko bi moral imeti zasluženi počitek, pa je največ pretrpel. Bil je vesele narave in vedno vedrega obraza. Pokopali smo ga ob številni udeležbi ljudstva 22. februarja. — Trpljenje in smrt moža je njegovo ženo Marijo tako potrla, da je 4 dni pozneje umrla v 73. letu starosti. »Slov. gospodar« je redno zahajal v njuno hišo, zato sta si zaslužila, da jima tudi »Slov. gospodar« posveča te vrstice v spomin. — Dne 25. februarja smo pokopali Munda Tomaža, preužitkarja iz Bratoneč. Star je bil 88 let. — Rajni naj počivajo v miru, žalujočim pa naše sožalje!

Vzoren viničar umrl. Pri Sv. Trojici v Halozah smo spremili na zadnji poti Jakoba Sakelška, starega 61 let. Bil je vzoren viničar in je nad 30 let skrbno obdeloval haloško trto v istem vinogradu v Jablovcu. Kot moža-poštenja-

ka in dobrega sosedu so ga čislali daleč naokrog. Ni mu bilo dano, da bi dočakal pomladnega prebujenja vinske trte, kateri se je žrtvoval od rane mladosti. Ob prostem času je rad prebiral »Slov. gospodarja« in bil njegov naročnik. Na zadnji dom so ga ponesli štirje bratje Večeriči, njegovi nečaki. Za njim žalujejo štiri hčerke, številni sosedje in sorodniki ter gospodar, kateremu je tako zvesto služil, za njim plaka gorica, ki bo pogrešala njegove skrbne roke. — Odpočij se, dragi Jaka, v tistem domovanju in na svidenje v lepši domovini, brez solza in trpljenja! Združen si s svojo družico Ančko, ki smo ji posodili zadnjo pot pred dvema mesecema.

Dve ženski umrli v visoki starosti. Pri Sv. Barbari v Halozah smo imeli zadnje čase več pogrebov. Med drugimi smo spremili k večnemu počitku rajno Jero Emeršič iz Malega Okiča in Marijo Kozel iz Dolan, vdovo po rajnem Sebastijanu Kozel. Obe pokojnici sta dočakali visoko starost. Žalujočim naše sožalje — vsem rajnim pa večni mir!

Najvidnejši predstavnik Murske Sobotne umrl. Dne 29. februarja je v 68. letu starosti umrl ugledni industrijalec ter veleposestnik Hartner Geza, ki je bil najvidnejši predstavnik starejše Murske Sobotne. Ker ga je že dalj časa mučila huda želodčna bolezen, se je v Budimpešti podvrget operaciji, a mu ni bilo dano, da bi se vrnil na svoje posestvo pri Gradu, kateremu je zadnje čase posvečal največ pozornosti. Poleg omenjenega posestva je imel tudi veliko premoženje v Soboti, na Madžarskem, v Nemčiji in Švici ter je po splošni sodbi bil eden izmed najbo-

gatejših Prekmurcev. Začasno so njegove zemeljske ostanke shranili v Budimpešti na pokopališču v Farkašretu, a pozneje bo prepeljan v rodbinsko grobnico v Gornji Lendavi.

Dva pogreba na Vranskem. Dne 3. marca smo pokopali 26 letno mladenko Franciško Pestotnik iz Ločice. Rajna se je v svoji rani mladosti — bilo ji je šest let — hudo prestrašila nekega psa ter dobila od strahu močno srčno napako, na kateri je ves čas bolehal. V zadnjih treh letih se ji je bolezen zelo poslabšala in ni mogla več zapustiti domače hiše. Svojo bolezen je vdano in potrpežljivo prenašala. — Istočasno smo pokopali tudi blago ženo Franciško Reberšek, ki je zapustila moža in 11 nepreskrbljenih otrok. Rajnica je postala žrtev nesreče. Doma je naložila drva v peč. Čez nekaj časa je šla pogledat, če so se drva vnela. Ko se je sklonila v peč, je hipoma puhal plamen vanjo ter so se ji v trenutku vneli lasje in obleka. Prihiteli so ji na pomoč ter ogenj pogasili. Toda dobila je po obrazu tako hude opekline, da je morala v bolnišnico, kjer pa je podlegla. Prepeljali so jo iz Celja na Vransko in je pokopana na tukajšnjem pokopališču. Ganljiv je bil prizor, ko je ob njenem odprtem grobu jokalo enajst otrok in žalujoči mož. — Naj obe rajnici počivata v miru!

Smrt v visoki starosti. V Parižljah pri Braslovčah je v 81. letu umrl Ivan Povšna k. Dobremu Medenovemu očetu bodi zemljica lahka — preostalim pa naše sožalje!

Najstarejši Frankolovčan umrl. V ponedeljek, 4. marca, je v starosti 90 let zatislil oči ugledni

Na bojišču je zelo važna telefonska služba — Telefonska celica v Maginotovi črti

Freyberg, poveljnik Novozelandscev, ki so se izkrcali v Egiptu v pomoč Angliji in Franciji

Na Finskem — in tudi drugod — imajo hiše zavarovane pred bombami z vrečami peska

Sovjetski letalci silno bombardirajo finska mesta. Slika nam kaže razdejanje po bombardiranju

Mata sem nahujskal, da sta se grizla kakor psa. Da sta se spet pobotala, spet nisem jaz kriv, ampak oni nesrečni fiškal, ki je prišel na agitacijo, in mladi pop iz mesta. Da, da, ta je največ kriv, ker je s svojim sladkim jezikom starca pomiril. Vidiš, Luka, ti so ti vzeli Maro, nisem ti je jaz. Pa ti nekaj rečem. Andro in Mara sta zdaj srečna, mene to peče kakor tudi tebe, pa dajva, maščujva se! Zakaj sta onadva srečna, zakaj midva nisva? Pojdi z menoj, da se na samem pomeniva, kako bova tej sreči zavila vrat! Meni si ti potreben, tebi sem jaz potreben. Daj roko!« se je pisar nasmehnil, nagnil na mizo in pomolil Luku roko.

Berač se je umaknil in je skočil.

»Na!« je zavpil in udaril pisarja s pestjo po licu, da ga je oblila kri in se je pisar omočen zvrnil na tla, Luka pa je izginil iz krčme.

Berač je šel na hladni nočni zrak. Prsi so se mu silno dvigale, kri mu je gorela v žilah, živci so mu drhteli. Z odprtimi usti je vsrkaval zrak in snel klobuk, da bi mu veter ohladil razžarjeno čelo. Še zdaj mu je v srcu divjala jeza na pisarja. Hip je stal nem, gledal je v mesec, ki je v njegovih otožnih očeh žalostno odseval. Odleglo mu je od hlada in blažja čustva so se spustila v njegovo dušo. Toda niti trenil ni, bil je kakor kip.

Kaj je ta človek mislil? Iz bledega, grdega lica si mogel razbrati veliko skrivnostno vprašanje. Kak je oni

svet v višini nad zvezdami? Ali je tam življenje boljše kakor na tej zemlji? Ali je tam pravica, ki se deli vsem enako? Ali bo tam videl, spoznal svojega očeta, svojo mater, ali se bodo tam vsi ljubili?

A zvezde so migljale, kakor da ga vabijo:

Pridi! Pridi!

Nočna rosa je padla na njegovo vroče čelo in bilo je, kakor da ga je blaga roka z nebes pogladila. Vzdihnil je, nagnil glavo. Pogledal je ostro okoli sebe, prisluhnil tenko, gledal je in poslušal kakor človek, ki se pripravlja na daljno pot od tod, kjer je mnogo dni preživel, pa mu je vsaka malenkost mila. Človek odhaja in Bog ve, ali ga bodo ti kraji še kdaj videli. Tako je bilo z Lukom. A priti je moral semkaj, da se poslovi od kraja, ki mu je bil kakor domači kraj.

Počasi je korakal Luka od samotne krčme proti vasi in je skoro dospel do Marinega doma. Okna so bila temna, hiša zaklenjena. Berač je sedel na kamen nasproti hiše in si je oprl glavo z lakti. Dolgo je gledal v hišo. Kako more toliko ljudi v tako majhnem prostoru toliko sreče in mira najti, a poedinec je ne more v vsem svetu ne? Srečni so, naj bodo! Sreča je itak le kakor sen, živa resnica pa je nesreča. Greh pa je s surovo roko vzbuditi človeka iz sladkih sanj. Le hudobnež razdre mehko ptičje gnezdo. Da, kmečki dom, to je gnezdo ljubezni, svet oltar, in če se okoli njega zbirajo stari in mladi v slogi in

za dušnopastirsko službo med angleškimi vojaki, ki so padli v nemško ujetništvo. Iz zadnje svetovne vojne se namreč Angleži spominjajo, da je bilo v nemškem ujetništvu nad 7500 angleških vojakov, ki so umrli brez duhovnika, ker jih pač v ujetništvu ni bilo. Duhovniki, ki bi se prijavili za to službo, bi pač morali s svojimi verniki vred deliti življenje vojnih ujetnikov. Vso to akcijo vodi angleški škof Staunton.

Drvo, ki ne gori. Raziskovalec Gordon Spinwall se je nedavno vrnil s svojih potovanj ob rekah Amazona in Orinoco v Rio de Janeiro v Južni Ameriki. Njegovo najvažnejše odkritje s teh bogatih pokrajin je — negorljivo drvo, ki ga je našel na svojih potovanjih. Prinesel je s se-

posestnik Medved Tomaž v Stražici 17. Rajni je bil vzoren katoliški zakonski mož in oče. Zapušča ženo, dva preskrbljena sinova in šest uglednih hčerk. Pogreb je bil 6. marca. Pri odprti rakvi na domu pokojnika se je od rajnega poslovil g. Potočnik Matija, posestnik iz Zabukovja. Velika množica pogrebcev, ki ga je spremljala na zadnji poti, mu je hotela pokazati s tem, kako drag in priljubljen ji je bil rajni mož, ki je bil 30 let občinski odbornik, ki se je trudil za blagor občine celo do visoke starosti. Na pol pota mu je prišla naproti v sprevedu šolska mladina in mu s tem izkazala poslednjo čast za zasluge kot dolgoletnemu šolskemu svetniku in ljubitelju mladine. Po črni peti sv. maši se je ob grobu poslednji poslovil od njega g. Goršek Jožef v imenu občine in mu tudi izrekel zahvalo kot soustanovitelju Posojilnice v Frankolovem. Rajni je rad prebiral katoliške časopise. »Slov. gospodar« ga je spremljal kot zvestega naročnika celih 70 let. Cerkveni pevski zbor je rajnemu v slovo zapel žalostinko. Frankolovska župnija je s pokojnikom izgubila najstarejšega župijana. Bog mu daj večni mir in pokoj! — Žalujem nam še sožalje!

Iz svetovne vojne je prinesel kal smrti. Po dolgem trpljenju je 6. februarja v Gospodu zaspal Janez Cvibošek, posestnik v Vel. Gr. h. v. h. a. h., še v močni moški dobi, star 51 let. V svetovni vojni je dobil kal neozdravljive bolezni, na kateri je hiral dolga leta, a navzlic svoji telesni slabosti je pridno in zvesto opravljal svojo mizarstvo obrt, da bi pripravil svoji družini vse potrebno. Zdaj pa je prestal vojno in šel v veselje Gospodovo. Počivaj mirno, blagi oče in gospodar!

Priljubljenega kovača je Bog poklical k sebi. Iz Velikega kamna nam poročajo: Tu je umrl 28. februarja Anton Kukovičič, daleč naokrog znan, spreten in globoko veren kovač, star 72 let. Pred 45 leti je prišel iz Rajhenburga, si kupil majhno hišico s kovačnico ob glavni cesti št. 41, si prislužil s težkim pa vztrajnim delom svojih rok toliko, da je devetčlansko družinico pošteno preživel in večinoma že spravil do lastnega ognjišča, hčerko Milko celo v učiteljski stan. Pridno je molil in delal v svoji obrti, nikogar nikdar podračunal. Zato je bil ljub Bogu in ljudem. Blagoslovljen je bil njegov prihod in trudapolno delo. Njegov odhod v večnost pa je pokazal, kako ga je vsa župnija in okolica visoko čislala; ljudstva je bilo pri njegovem pogrebu 2. marca kljub mrzlemu vetru in zimi skoraj več kakor ob nedeljah. »V večnem spominu bo ostal pravični!«

Smrt bivšega župana. Pri Sv. Juriju ob Ščavnici je umrl v Grabščini daleč naokrog znani posestnik Šijane Janez, p. d. Lovrenčev. S pokojnim smo izgubili blago srce, katerega je marsikateri občutil. Rajni je rad pomagal vsakemu, kateri se je zatekel k njemu po pomoč. V njegovo hišo zahaja že od nekdaj »Slov. gospodar« in drugo krščansko časopisje. Bil je svoj čas župan in večletni odbornik. Kako priljubljen je bil, je pokazal njegov pogreb, katerega se je kljub hudemu mrazu udeležila od blizu in daleč velika množica. Svetila rajnemu večna luč — žalujemo ženi in ostalim pa naše sožalje!

boj tudi več vej drevesa in je delal z njim poskuse pred člani znanstvene akademije v Rio de Janeiro. V navadnem ognju veje niso zgorele, ogenj se jih ni prijel. Znanstveniki domnevajo, da ima drevo v svojih sokovih toliko rudnin- skih sestavin, da so njegove celice vse prežete z njimi. Končnega znanstvenega zaključka o tem novem pojavu sicer še ni, vendar pa so se denarniki že začeli zanimati za kraje, kjer to drevo raste, ker domnevajo, da mora tam biti v zemlji silno veliko raznih rudnin.

Čiste kovine. Mnoge izmed kovin skušajo dobiti kemiki v najčistejši obliki, tako da so nekatere dosegle že neverjetno stopnjo čistosti. Tako so pridobili svinec, ki nima primešane niti

ljubezni, se mu vedno dviga dim od neba, tak dom je tudi Bogu ljub.

Nem je sedel na hladnem kamnu nasproti mirni hiši, nasproti nedoželjivi svoji želji. Zdajci se je za hišo utrnula zvezda. Svetli utrinek je šinil bliskovito po bledem nebu, puščajoč za sabo rdečkast žarek. Ugasnil je utrinek, ugasnil je žarek.

Bilo je in je minulo.

Berač je vstal in pogledal proti hiši, kakor da jo hoče z očmi blagosloviti. Iz očesa mu je padla solza, toda padla je na kamen. Luka se je obrnil in naglo pospešil k Savi.

Počasi je tekla voda in momljala čudno uspavanko. Po valovih so se preliвали zlati traki mesečine in skakali sem ter tja.

Luka je prišel k obali prav na mali jasi, za katero se je razprostiralo grmovje. Breg je bil tu izpodjeden, precej visok, rokav Save globok, deroč. Luka je z očmi prediral vodo in stal mirno na bregu. Kar se mu je zazdelo, da nekaj v grmovju šušti. Naglo se je ozrl. Vse je spet utihnilo, koj nato je močneje zašumelo in zdelo se mu je, da čuje tudi človeka, ki šepče. Luka se je obrnil h grmovju. Tedaj sta pokukali iz grma dve glavi in dve trupli, nazadnje dva cela moška.

»Kdo je?« je zaklical Luka.

Davčni spor med občinama Maribor in Košaki

Davčni spor med obema občinama traja že od leta 1934. dalje. Dosedaj so ta spor reševali razni uradi pri zeleni mizi, zato javnosti ni bil tako znan. Košaki so zahtevali del davkov od Rosnerjeve tovarne, katere del stoji na zemlji, ki spada v občino Košaki. Davčna uprava v Mariboru je to zahtevo odklonila, ker je sedež tovarne na mestnem zemljišču. Na pritožbo občine Košaki je moralo reševati to vprašanje finančno ravnateljstvo v Ljubljani. Finančno ravnateljstvo je ostalo na istem stališču. Pritožba je šla naprej na upravno sodišče. To je odredilo, da ima občina Košaki pravico na en del, in sicer primeren temu, kolikor je tovarne na košaškem svetu. O vsoti pa seveda upravno sodišče ni moglo odločiti, ker bo moralo šele finančno ravnateljstvo to določiti. Zato še nobena vsota ni znana.

Vzporedno s tem vprašanjem se je načelo drugo vprašanje: priključitev okolice k mestu. Znano je, da se je pri vseh mestih v Sloveniji to že zgodilo, samo pri mariborskem ne, ker so se upoštevale želje okoličanov, da hočejo gospodariti zase. Mestna občina je pa tudi izjavila, da sprej-

me rada okoličane v svoje ozemlje, toda sili jih pa ne. Nekateri zasebniki so zato začeli zbirati podpise za priključitev dela Košakov k občini mariborski. Ta vloga je šla na bansko upravo, kjer čaka rešenja. Mestna občina sama mej ne more popravljati, niti za en meter ne.

V svoji skrbi, da bi občina Košaki res dobila svoj delež, so v nedeljo, 3. marca, priredili pristaši JRZ v št. Petru pri Mariboru shod, kjer so govorili domači g. župan in g. župnik, kakor tudi še drugi govorniki. Za preteklo nedeljo napovedani shod v Košakih pa se ni vršil.

Gotovo je, da se bo borba vršila še naprej, ako ne bo prišlo do kakega neposrednega sporazuma med obema občinama. Mi se danes ne bomo spuščali javno v to borbo, ker se zanesemo, da bo banska uprava, ki jo vodijo naši možje, zadevo popolnoma pravično rešila, da bo tudi občina Košaki zadovoljna. Naši politični nasprotniki pa so skušali ta spor — ki je zgolj davčno-upravnega značaja, ne pa osebnega zadeva naših ljudi v obeh dveh občinah — izrabiti v to, da bi se krhale naše vrste. Doživeli pa bodo svoje razočaranje!

Dopisi

Pohorje

Ribnica na Pohorju. Stališče naših gruntov je težavno. Naši lepi gozdovi se vedno bolj redčijo. Edino združništvo bi nas lahko še rešilo. Naše na gozdovih tako bogato zakotje je brez lesne zadruge podobno malomarnemu mlinarju, ki mu je vseeno, koliko vode prihaja na njegovo mlinško kolo. Če drugim krajem lesna zadruga ni pretrd oreh, zakaj bi potem bila ravno nam Ribničanom prenevarna? Sicer se že par let šušlja o tem, a dejstev še ni nikjer. Naš pohorski kmet pa radi tega igra vlogo potrpežljive goske, ki daje prekupcem perje, zase pa ohrani goloto.

Dravska dolina

Selnica ob Dravi. »Čitalnica« vprižori na cvetno nedeljo ob treh popoldne in na praznik sv. Jožefa ob sedmih zvečer v Slomškovem domu pretresljivo igro v petih dejanjih: »Žrtev spovedne molčečnosti.«

Rošpoh pri Mariboru. V Kamnici sta se poročila žurman Cilka iz Rogaške Slatine in Sadovski Vasilij, oskrbnik Osetovega vinogradnega posestva »Grič« pod Sv. Urbanom. Za pričo sta bila g. Lorenčič, župan v Kamnici, in nevestin brat g. Žurman Janko, učitelj. Mlademu paru iskrene častitke!

Studenci pri Mariboru. Da ne bo kake zmešnjave glede obhajanja praznika sv. Jožefa, se javlja, da bomo v Studencih pri Mariboru proslavili svojega patrona kakor druga leta na dan 19. marca, čeprav v velikem tednu. — Cerkveno predstojništvo sv. Jožefa.

Maribor. Na predvečer praznika sv. Jožefa, dne 18. marca, priredijo mariborski dijaki in dijakinje, člani Fantovskega odseka in članice Dekli-

škega krožka, ob osmih zvečer v Narodnem gledališču slavnostno akademijo s pestrim sporedom. Telovadne točke se bodo vrstile s petjem, godbo, rajalnim pohodom, gimnastičnimi vajami, in to članov in članic. Prireditev bo zelo zanimiva tudi za okoliške odseke. Vstopnice so v predprodaji v knjigarni Tiskarne sv. Cirila v Mariboru na Aleksandrovi cesti (Zadruga gospodarska banka).

Dravsko polje

Sv. Miklavž na Dravskem polju. Prosvetno društvo bo imelo v nedeljo, 17. marca, ob dveh popoldne v šoli zanimivo in poučno predavanje, katero bo spremljal film: »Rim ali Moskva«. Miklavžčani kakor tudi sosedje z Dolgoš, Loke, Dobrovc, Ragoze itd., ne prezrite tega važnega predavanja, pa se ga po možnosti vsi udeležite! Ne bo vam žal. Na svidenje!

Št. Janž na Dravskem polju. Igralska družina Prosvetnega društva vprižori na Veliko noč po večernicah igro »Gosposka kmetija«. Že sedaj vabimo domačine in naše sosedje, da si bodo ogledali to igro!

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Na cvetni petek in soboto bodo za vse fante naše fare velikonočne duhovne vaje. Po dvakrat (zjutraj ob šestih in popoldne ob dveh) bodo zanje pridige, ki jih bo imel cirkovški g. župnik I. Klopčič. Zavedni katoliški fantje, ki jim je kaj za to, da jim je lepa mladost, se jih bodo udeležili vsi! — Istočasno vabimo že sedaj na mladinsko akademijo, ki bo na velikonočni ponedeljek. Priredita jo FO in DK obenem z materinsko proslavo. —

Sv. Marko pri Ptuj. Fantovski odsek in Dekliški krožek priredita na cvetno nedeljo, 17. marca, akademijo z zelo pestrim sporedom. Ker na-

Človeka nista odgovorila, toda hitela sta proti Luku. Že sta bila sredi jase.

»Ha, lump!« se je zadril berač. »Proč! Daj mi mirno umreti!«

»Ne!« je zavpil Mikica. »Prej daj denarje!«

»Ha! Ha! Ha! Ha!« se je zakrohotal Luka, obrnil k vodi, razširil roke in se pognal v Savo.

Pisar in njegov ciganski tovariš sta pritekla k bregu.

»O, tri sto hudirjev!« je siknil pisar, se pograbil za glavo in napregnil oči nad vodo, ki se je zapenila in zagrnila nad beračem. »Spet nama je ušel pred nosom, a denarji, lepi denarji so šli po vodi. Ali je ponorel ta norec?«

»Da, da,« je potrdil cigan z glavo in strmel v Savo, »ušel nama je na drugi svet, tu je voda globoka in deroča pa davi kakor zver. Šel je Luka, nu, tako —« je dodal in pihnil čez dlan.

»Ampak denarji, moji denarji!« je škrtal obupani pisar divje, »tudi ti so šli po vodi. Kum, dragi kum, ti si močen, skoči, ulovi ga, reši denarje!«

»Nak!« je odkimal cigan; »ljubša mi je glava kakor denarji. Če bi skočil, ne bi več videl sonca, ribe bi me požrle. Ne grem v vodo, kum.«

»Kum! Petdeset goldinarjev ti dam več od polovice, skoči!«

»Ne grem.«

stopijo med drugimi naši najmlajši člani in članice s svojimi ljubkimi simboličnimi vajami, ste vsi prijatelji naše katoliško zavedne mladine, posebno pa starši, iskreno vabljeni!

Ptuj. V dneh 16., 17. in 18. marca se bo vršila v našem mestu v minoritski cerkvi tridnevna kot spomin na veliki lanskoletni sv. misijon. Vsak dan bosta dve pridigi, in sicer: zjutraj in zvečer ob šestih. Ob priliki tridnevne bo za vse najlepša priložnost, da opravijo sv. velikonočno spoved. — Na evetno nedeljo bo v društveni sobi zelo zanimivo predavanje s skioptičnimi slikami. Ptujčani in okoličani, pridite! — Z velikim veseljem se pripravlja naša mladina, organizirana v Fantovskem odseku in Dekliškem krožku, na letošnje proslavo praznika sv. Jožefa. Tega dne bo namreč slovesno blagoslovljen in svečano razvit naš prenovljeni orlovski prapor.

Ptujska gora. Milosti polni dnevi sv. misijona, ki smo ga imeli od 25. februarja do 3. marca, so potekali v velikem duhovnem navdušenju vse fare. Misijon sta vodila p. Odilo Hajnšek in p. Ludovik Dovč, frančiškana iz Ljubljane. Gg. misijonarja sta nam z veliko ljubeznijo lomila kruh božje besede, ki so našle odprta srca vernikov. Udeležba sv. misijona je bila razen par izjem stoodstotna, posebno še pri stanovskih naukih. Vso pobožnost in zbranost duha je povzdignilo ljudsko petje, za katero je mojstrsko vse navdušil in ga spretno vodil sam g. misijonar p. Odilo. Nad vse mogočno je donelo po naši veliki cerkvi, ko so prepevali sami moški. Ves misijon, posebno pa še sklepna pobožnost bo ostala v trajnem spominu vseh, ki so spremljali v nedeljo zvečer z gorečimi baklami v rokah božjega Zveličarja v slovesni procesiji po trgu. Nad vse ganljiv prizor je bil po procesiji v cerkvi, ko je vsa cerkev povzdignila goreče bakle v znak žive vere ter z gromkim glasom izrekla obnovo krstne obljube. Gg. misijonarjema iskrena hvala za njuno požrtvovalnost, a ljubi Bog naj nakloni naši župniji svoj sveti blagoslov, da bi ta sv. misijon obradil trajne in velike sadove.

Velika Nedelja. Tukajšnji dramatski odsek priredi 19. marca, na Jožefovo, in 25. marca, na velikonočni ponedeljek, po večernicah v križniški dvorani pretresljivo igro v petih dejanjih: »Žrtev spovedne molčečnosti«.

Slovenske gorice

Sv. Peter pri Mariboru. Fantovski odsek priredil sodelovanjem Dekliškega krožka v nedeljo, 17. marca, in na Jožefovo, 19. marca, telovadno akademijo.

Sv. Barbara v Slov. goricah. Na sedmini pokojnega, obče priljubljenega in spoštovanega Jožefa Sodca iz Zimice se je nabralo za lavantinsko bogoslovje 120 din, kar naj bo rajnemu v prid, dobrim darovalcem pa prisrčni: Bog plačaj!

Sv. Benedikt v Slov. goricah. Na Jožefovo bo v Ciril-Metodovem domu mladinska akademija z zelo lepim sporedom. Na to prireditev so predvsem vabljeni starši. Vstopnine ni. — Kdo pa ne pozna »Janeza z Visokega«, lepe povesti, ki je izhajala v fantovskem listu »Kresu«? Na velikonočni ponedeljek, dne 25. marca, bo igra po tej povesti z naslovom: »Ljubavi cvet je zamorjen.« Povest je zelo lepa, še lepša pa igra!

»Ali si čul,« se je zagnal pisar vanj, »jaz te bom tožil. Skočil!«

»Ne grem. Toži, jaz bom pa tebe, da si me klical, naj grem s teboj človeka ubijati.«

Pisar je onemel. Jeza in bridkoba sta mu razdražili srce. Težko je dihal in stiskal svoje prste v suha stegna, kakor da si hoče obleko raztrgati. Pod njim je voda silno udarjala v breg, a ta šum vode sredi tihe noči se mu je zdel kakor sik sto hudih kač, ki si izpirajo strupene zobe v njegovo srce. Divji vrtinci so se vrteli v mesečini, a glej, iz enega so se iznenada stegnile roke in glava, koj nato pa so spet utonile v valovih.

»Glej, glej!« je rekel cigan, ki so mu velike oči čudno sijale sredi temnega lica, in je s prstom pokazal na vrtinec. »Glej ga! Zdaj je spet izginil. Zbogom! Šel je.«

»Preklet!« je dihnil pisar.

»Počakaj!« se je spomnil cigan. »Morebiti denarji le niso izgubljeni, morda jih še uloviva.«

»Kako? Kako?« ga je zagrabil pisar za roko.

»Poglej,« je pokazal pisar s prstom, »to je samo rokav Save, pri kraju se reka močno zavije. Tam je breg plitev, voda deroča; vse vrže na prod. Tam bo vrgla tudi Luko na suho. A kar je dobro: midva nisva nič kriva.«

»Da, da,« je dihnil pisar. »Norec je sam skočil v vodo. Dobro je. Hotel je denar s seboj vzeti k vragu. Ho! Ho! Ho! Zmotil se je. Pojdi, kum, pojdiva! Če je

Mursko polje

Sv. Križ pri Ljutomeru. Bralno društvo priredi na velikonočni ponedeljek veličastno zgodovinsko igro »V tem znamenju boš zmagal«, ki opisuje v petih dejanjih zmago krščanstva nad poganstvom.

Halozze

Sv. Barbara v Halozah. Vsem našim čitateljem in naročnikom priporočamo, da si letos naročijo Mohorjeve knjige, da ne bomo samo zadnji, ampak prvi v dekaniji. Kdor rad bere, ve, kako rad bi našel še kje na podstrešju kakšno Mohorjevo knjigo, pa jih ni in se hučuje, zakaj niso starši imeli stalno naročenih mohorčic, da bi imel pozimi in na paši kaj brati. Da ne bodo naši potomci tega očitali nam, da nismo naročili mohorčic in da nimajo za nami nič spominov, naj sedaj vsaka družina iste naroči, saj je to prav za prav merilo o našem napredku in kulturi vsake župnije, koliko ima članov Mohorjeve družbe. Letos moramo biti prvi v Halozah po številu!

Slovenska Krajina

Murska Sobota. Okrajni odbor Rdečega križa je pozval vse žene, dekleta in one, ki niso vojni obvezniki, da se prijavijo na okrajnem načelnstvu v sobi št. 18 za razna dela (šoferje, postrežba bolnikov itd.), ki bi jih izvrševali v primeru potrebe. — V soboto, 16. marca, bo imela gasilska župa v dopoldanskih urah v Grajskem kinu občini zbor, po katerem bodo udeleženci verjetno videli tudi film lanskoletnega gasilskega kongresa.

Črenšovci. Naš g. kaplan Rous Matija je premeščen v Mursko Soboto, a na njegovo mesto pride naš prekmurski rojak g. Štefan Zver, ki je doslej služboval v Slov. Konjicah.

Turnišče. Naš g. kaplan Holzedel je že nabral lepo število knjig za naše Prosvetno društvo. Ker prosvetni dom še ni izročen svojemu namenu, se nahaja knjižnica začasno še pri g. kaplanu, kjer lahko dobite knjige na posodo. Ko bo farno-prosvetni dom posvečen, se bo knjižnica preselila v nove prostore. — Naša šola je sedemrazredna, a vendar na njej poučujejo samo tri učne moči, ki nikakor ne morejo zmagovati tolikega pouka, zato je nujno potrebno, da dobimo čimprej dovoljno število učiteljstva, ker sicer trpi pouk in so oškodovani otroci naših davkoplačevalcev. Tudi v Gomilicah, Lipi in Nedelici primanjkuje po ena učiteljska moč. Prosimo merodajne, da to čimprej odpravijo!

Velika Polana. Minuli teden smo imeli pri nas uspeli občini zbor JRZ, na katerem je govoril tudi bivši poslanec g. dr. Klar. Občnega zbora se je udeležilo mnogo ljudi in je v vsakem pogledu zelo dobro uspel.

Prekmurje. V zadnjem času se pojavlja nevarna bolezen meningitis tudi pri nas, kajti opazili so že več primerov. Merodajni činitelji si mnogo prizadevajo, da bi njeno širitev preprečili.

Vanča vas. Pretkli teden je zagledal Abrahama naš priljubljeni Jože Gider, ki je s svojim fotografskim aparatom obiskal že skoraj vse kraje širnega Prekmurja. Ker je skrben gospodar, odbornik in dober družinski oče, ga imamo vsi radi ter mu k jubileju častitamo z željo, da bi jih dočakal še toliko!

sreča, ga bova našla, Luka bo pa lahko brez krajcarja šel pred svetega Petra.«

Šla sta ob bregu navzdol. Korakala sta hitro in pazljivo gledala v vodo, da bi ujela sled za utopljenecem. Toda nič drugega nista videla kakor zlate trakove mesečine v vodi, pisarju pa se je zdelo, da mu voda mežika in se mu posmehuje.

»Pa kaj mu je bilo?« je vprašal cigan grede.

»Znorel je, kaj bi moglo biti drugega!«

»Pa ni. V mestu je bil zdrave pameti. Gledal sem ga od strani.«

»Znorel, ti pravim. Ali ti nisem povedal, kaj mi je rekel v krčmi?«

»Eh, neumen je. Kako bi mogla pametna glava skočiti s polnim žepom denarja v vodo?«

»Ženska mu je pamet zmešala.«

»Kdo se bo zaradi ženske ubil?«

»Kaj ti za take stvari veš v svojem šatoru?«

»Kak zlomek ga je sem gnal, da se gre v Jelenju ubijati?«

»Neumen si. Ženska. Vlekla ga je sem. Bilo mu je sojeno. To je tako.«

»Pa zakaj je vzel denar s seboj v vodo?«

(Dalje sledi)

Gomilci. Ker mnoge zanima, kako se je imeenovala ona nesrečnica, ki je pretekli mesec na ozemlju našega »hatarak« zmrznila, jim povemo, da je to bila okrog 50 let stara samica Jerebic Ana iz Beltince.

Savinjska dolina

Plašče najnovejše fazone, ima na zalogi tvrška Gusti Vračko, Celje, Kralja Petra cesta. Ne pozabite!

Braslovče. Fantovski odsek in Dekliški krožek priredita na cvetno nedeljo, 17. marca, akademijo z raznovrstnimi točkami. Na sporedu so tudi simbolične vaje.

Šmartno ob Paki. Prosvetno društvo priredi v nedeljo, 17. marca, krasno igro v treh dejanjih s petjem »Pri kapelici«. Igra je res lepa, zato naj ne bo občana, ki bi se te prireditve ne udeležil.

Gornjigrad. Letošnjo zimo je zajec naredil zelo veliko škodo na sadnem drevju. Zakaj imamo lovce, če ne pobijajo zajcev? Zakaj ima kmet pravico plačevati davke od svoje zemlje, nima pa pravice, da bi na tej zemlji uničeval škodljivce in uničevalce lastnine? Mi ne živimo od zajčjih repov, ampak od kmečkih pridelkov!

Šaleška dolina

Škale pri Velenju. Na cvetno nedeljo in na praznik sv. Jožefa priredi Prosvetno društvo v domu ob treh popoldne prekrasno in pretresljivo duhovno igro »Golgota«, ki kaže razvaline življenja sodobnega človeka.

Šmarnski kroji

Šmarje pri Jelšah. Ljubi »Slov. gospodar«, k nam prihajaš v lepem številu in nam prinašaš mnogo novega, od nas pa le malokdaj kaj izveš. Še tega ti nismo povedali, da smo imeli v pretečenem letu 49 krstov, 42 mrličev in 17 poročenih parov. In vendar imamo novic več kot zadosti. Saj nas je veliko v razsežni župniji in smo v tesni zvezi z gosto obljudenimi sosednimi župnijami, kjer se prav tako kot pri nas vedno kaj novega zgodi — včasih kar razvedri, še pogosteje pa, kar žalost povzroča. Toda le malokdo si je v letošnji neizprosno hudi zimi upal sesti k mizi pri oknu in za širšo javnost napisati to in ono, za domačine in njihove po vsej Sloveniji raztresene znanca zanimivega. Snega nam je nametalo, da smo že v skrbeh zaradi naših jesenskih posevkov, da mu je tudi marsikatera streha podlegla in da mu pač samo sonce ne bo kos ter mu bo moral priti korajžni jug na pomoč. Do 30 stopinj mraza v sredi januarja 1940, to bo še pač desetletja rojilo v glavah sedanje naše mladine. Toda sv. Matija se je že lotil svojega dela in na pomoč mu še stopijo 40 mučenci in sv. Gregor, pa bo topleje, poženejo cvetlice in nam metuljčki, škorci in kukavica oznanjajo veselo pomlad. Topleje bo pa tudi v naših srcih postalo; in to nam naznanja vesela vest, da bomo v dneh od 28. aprila do 5. majnika obhajali sv. misijon, ki ga bodo vodili goreči oznanjevalci božje volje iz reda sv. Frančiška. — Veselimo se pomladi, ki nam delo na polju in v vinogradih odpre in veselo upanje vzbujaja; veselimo pa se tudi te izredne duhovne obnovitve in molimo že zdaj za dober uspeh šmarnskega svetega misijona.

tisočinke drugih snovi. Pri tem so opazovali nekaj posebnega: čim čistejša je namreč kovina, tem lažje se kvari. Zdi se, kakor da so baš primesti potrebne, da obvarujejo kovino zunanjih vplivov. Nasprotno so do skrajnosti očiščen cink dodali jeklu in železu ter so opazili, da sta postala s to primesjo na poseben način odporna zoper takšne vplive. Seveda je treba prijemati takšne stvari le s pinčeta in izumiti so morali prozorne ovoje, ki dovoljujejo spoznati vsebino, pa jo varujejo zoper zunanje vplive.

Če doseže nekdo 70 let, se lahko pohvali ali pa lahko obžaluje, kakor pač hoče, da je v svojem življenju presegel nič manj nego 7 let pri mlzi.

Sv. Križ pri Rogaški Slatini. Slomšekovo prosvetno društvo vprizori na cvetno nedeljo, dne 17. marca, krasno igro »Sestra Anuncijata«. Igra je jako primerna za postni čas, zlasti sedaj v tem svetovnem razburjenju. Igra 30 ljudi.

Laški okraj

Sv. Rupert nad Laškim. Ko se bo svet po izredno dolgi in hudi zimi spet odprl — za zdaj smo še prav bogato založeni s snegom in ledom — nas uboge hribovce čakajo nove težave: ena največjih skrbi je za nas prometna zveza s Sv. Jurijem ob juž. žel., ker je za nas najkrajša zveza z velikim svetom. Pred skoro desetimi leti se je zgradila cesta Lečja vas—Sv. Rupert; ker pa je vsa ta leta ni nihče oskrboval, je začela razpadati. Na kalobški strani, kjer poteka večina te proge, so že take luknje v cesti, da težek voz ne more več preko njih, oziroma iz njih. Na ruperški strani je dala občina Sv. Lenart nad Laškim, kamor sedaj spaša Sv. Rupert, že pred pol letom in več navoziti kakih 40 kupov gramoza na najbolj potrebnih točkah ceste, a ker so pozabili gramoz na cesto razgrniti, kupi še danes čakajo kakor zapuščeni bolniki in berači na odrešilno roko skrbnega cestarja. Ljudje so rekli:

Žrebanje nagrad naročnikom »Slovenskega gospodarja«

200 nagrad: prosta naročnina katerega koli našega lista: »Nedelja«, »Kmečka žena«, »Kraljestvo božje« za leto 1940.

(Nadaljevanje in konec)

Babič Ferdinand, Grabonoš 24, Sv. Jurij ob šč. Marn Vinko, Pondor 25, Sv. Jurij ob Taboru
Guček Jožef, Marija vas 13, Prevole, Jurklošter
Toplak Jakob, Kukova 69, Juršinci
Zajko Anton, Grušovje, Prihova, Konjice
Brumec Franc, Sp. Grušovje 4, Prihova, Konjice
Zvonar Marko, Mrčnoselo 31, Koprivnica pri R. Hudopisk Anton, pd. Mihev, Prežki vrh 15, Kotlje
Pirš Ivan, Ješovec 28, Kozje
Mašat Franc, Bistrica 30, Limbuš
Ivanuša Jurij, Boreci 11, Križevci pri Ljutomeru
Šolske sestre Zemun, Karadžordževa 7
Zora Franc, Čužnja vas 5, Trebelno
Kobilca Tomaž, Zg. Graben 37, Gorje pri Bledu
Oberžan Jožef, Briše 109, Zidani most
Simonič Jožefa, Hrastovec 17, Zavrče
Mravljak Malčka, Sv. Anton na Poh., Vuhred
Gomilar Anton, Stopnik 32, Vransko
Koren Justina, Trčova 1, Sv. Peter pri Mariboru
Osvald Marija, Svečane 4, Marija Snežna
Bezjak Miha, Gajovci, Sv. Marjeta pri Moškanj.
Mestnišek Marija, Zbelovska gorca 39, Loče pri Poljčanah
Minarič Ivan, Zg. Senarska 19, Sv. Trojica, Sl. g.
Mraz Martin, Olimje, Podčetrtek
Stuhec Franc, Logarovci 7, Križevci
Stiel Stefan, Levič 4, Laporje
Škafar Anton, Zalag 53, Gotovlje, Zalec
Šveincner Konrad, Kozjak 94, Zg. Sv. Kungota
Šrok Franc, Selnica 5, št. II, Slov. gorice
Koser Vinko, Ledinek 61, Sv. Ana, Slov. gor.
Kolarič Jožef, Zg. Sv. Kungota
Jevševar Apolonija, Podgorje 25, Pesje, Velenje
Jurjovič Janez, Radenske vrh 5, Slatina-Radenci
Hojan Franc, Cirkovce, Škale, Velenje
Hohnjec Neža, Sv. Peter pod Sv. gorami
Goričan Josip, Gabernik, Zg. Polskava
Župnijski urad Sv. Marjeta, Rimske Toplice
Gaber Franc, Trnovlje 41, Celje
Gerečnik Stefan, Terniče 9, Sv. Janž, Drav. polje
Gergek Josip, Korovci 14, Cankova
Filipič Franc, Hrastje, Mota, Slatina-Radenci
Domanjko Matija, Čakova 14, Sv. Jurij ob ščav.
Erhart Ivan, Sočtanj, Sokolska 3
Četina Franc, Podlog 26, Sv. Peter v Sav. dolini
Božičnik Jože, št. Vid 18, Planina nad Sevnico
Belak Franc, Arclin 5, Vojnik
Cilenšek Alojzija, Gotovlje 42, Zalec
Anušek Terezija, Središče ob Dravi
Polak Jožefa, Rečica ob Paki, Šmartno ob Paki
Zagoršek Antonija, Rucmanci 67, Sv. Tomaž, O. Rihtar Ivan, Sv. Katarina 43, Trbovlje II.
Perko Roman, Zg. Porčič 63, Sv. Trojica, Sl. g.
Gašparič Marija, Sv. Lenart, Velika Nedelja
Zadravec Ivan, Turnišče 4
Osterc Peter, Veržej 50
Habjanič Anton, Sovič 8, Sv. Vid pri Ptuj
Jalovec Ivan, Bučerca 22, Videm ob Savi
Pader Franc, Vojnik 37
Piki Ivan, Jeronim, Vransko
Javornik Franc, Belnek 28, Moravče pri Ljublj.

v letošnji zimi smo lahko vozili po tej poti, ker jo je Bog oskrboval po velikem snegu, ki je zaspal in skrtil človekove utragnjivosti, a kaj bo sedaj spomlad in vse leto, ko luknje na cesti tako hudo vpijejo in klidejo na pomoč?! Pred nekaj časom so še avtomobili vozili po tej cesti, sedaj bi le še tanki zmagali to cesto, če bi bila turška sila!

Posavje

Brežice. Fantovski odsek se z veliko vnemo pripravlja na praznik sv. Jožefa. Za vse fante v fari se bodo vršile 16., 17. in 18. marca duhovne vaje s skupnim sv. obhajilom na Jožefovo zjutraj. Popoldne ob treh pa bo odsek v župnišču priredil zunanjo proslavo svojega praznika. Ob tej priliki vabimo vse fante, da se udeležijo polnoštevilo duhovnih vaj. Starši, predvsem pa očetje pa pridite pogledat na Jožefovo popoldne proslavo, ki je namenjena vam, da se prepričate, kako se vzgajajo vaši otroci v naših organizacijah. — Dekliški krožek pa bo priredil na velikonočni ponedeljek popoldne in zvečer v dvorani Narodnega kina materinsko proslavo, na katero vabimo vse naše matere, da pridejo pogledat svoje malčke in hčerke, kaj so se za materinski dan naučile.

Šolske sestre, zdravilišče Golnik
Franciški samostan, Brezje
Jamnik Franc, Raka 33
Grubar Franc, Volčkova vas 11, Sv. Jernej, Dol.
Fele Anton, Sv. Jurij pod Kumom
Kramberger Jožef, Janežovski vrh 5, Sv. Urban pri Ptuj
Vrhovnik Jakob, Stara vas 49, Velenje

Kmečka trgovina

Razprave o cenah modre galice

Pri ministrstvu kmetijstva je bila razprava združnih kmetijskih organizacij in tovarnarjev modre galice o ceni modre galice. Predstavniki kmetijstva so se protivil visokim cenam galice, ki jo je tovarna galice »Zorka« določila na 8.60 din 1 kg, a tovarna »Župa« 7.90 din kg. Naši združniki so se pri tem sklicevali na dejstvo, da so Angleži postavili svojo galico v Bolgarijo po 6.39 din kg. Ker gornja razprava o cenah galice ni privedla do nobenega zaključka, bo galica najbrž podvržena uredbi o kontroli cen.

Z vprašanjem cen modre galice so se bavili tudi predstavniki Kmetijskih zbornic na zadnji skupni seji v Beogradu, kjer je slovenske zahteve tolmačil Franc Prelog. Predstavniki Kmetijskih zbornic so prav tako zahtevali, da se galica podvrže uredbi o kontroli cen, s tovarno galice »Zorka« pa naj država ne sklepa nobene pogodbe (sedanja je potekla). Država naj čimprej ustanovi Zadržno tovarno modre galice, ker le tako se bodo kmetje lahko preskrbeli s ceneno modro galico. Dokler pa Zadržne tovarne galice še ni, naj država uredi primeren uvoz galice, cene galice pa naj bodo podvržene kontroli države.

Kakor vse kaže, se bo dala modra galica najceneje dobiti le z velikimi naročili zadržnim potom. V Sloveniji organizira nabavo galice Osrednja kmetijska zadruga v Mariboru preko svojih članic-zadrug. Osrednja kmetijska zadruga si je že zasigurala 15 vagonov galice, za katero je plačala primerno vsoto že vnaprej. Kdor si hoče nabaviti galico, se naj potem krajevne zadruge prijavi in navede, koliko galice bo potreboval. Na poznejša naročila se zadruga ne bo mogla ozirati in bo pač dotični, ki galice ne bo pravočasno naročil, ostal brez nje.

Plugi ne bodo dražji!

Pri potegovanju za odpravo uvoznih carin na pluge in drugo kmetijsko orodje so nekateri listi pisali, da bodo Nemci, čim bomo mi carino na pluge odpravili, zvišali cene istim in bo odprava uvoznih carin služila le nemškim tovarnarjem. S tem so pobijali zahteve našega lista po odpravi uvoznih carin. Da je ta trditve bila popolnoma napačna, nam je dokaz izjava merodajnih nemških gospodarstvenikov, ki so izjavili na to podtikanje, da če mi uvozne carine na pluge in kmetijsko orodje odpravimo, ne bodo nemški tovarnarji cen tem proizvodom prav nič zvišali, tem-

Uršnik Jakob, Trbonje, Vuzenica
Unuk Simon, Vrhloga 37, Slov. Bistrica
Weissenbach Ignac, Klanc 45, Dobrna
Varga Alojz, Gradišče 15, Rankovci
Lopan Karel, Marija Reka 69, Sv. Pavel pri Pr.
Masten Ivan, Hum 10, Ormož
Trčko Jakob, Terezija, Šikole 21, Pragersko
Vrčjak Ema, Sv. Magdalena 15, Zibika, Pristava
Črešnik Jožef, Mestni vrh 103, Ptuj
Žunter Viktor, Sp. Pobrežje, Rečica v Sav. dol.
Pavčnik Malči, Rimske Toplice
Kolarič Vinko, Hudikot 17, Ribnica na Pohorju
Smole Janko, Spodnje Sečovo 42, Reg. Slatina
Kitak Jakob, Sv. Donat 27, Rogatec
Javornik Alojzija, Janževa gora, Selnica ob Dr.
Plahuta Jožef, Podgorje 27, Sevnica
Orač Jurij, Dobrovec 8, Slivnica pri Mariboru
Gams Helena, Šmartno, Slovenjgradec
Čulek Ivanka, Godenci 17, Središče ob Dravi
Jurkošek Anton, Kanjuce, Svetina, Štore
Žižek Franjo, Pritrga, Štrigova
Lainščak Stefan, Vel. Dolenci 71, šalovec
Zavarnik Jurij, Močna 25, Sv. Marjeta ob Pesni
Žunkovič Janez, Vukovje 9, Sv. Marjeta ob Pesn.
Fras Peter, Tešanovci, Martjanci
Hribernik Martin, št. Janž pri Dravograd-Meži
Dečko Mimika, Vinski vrh, Sv. Miklavž, Ormož
Brinovšek Jakob, Ljubija 27, Mozirje
Cigut Alojz, Satanovci 16, Murska Sobota
Pošek Ivan, Vrata, Muta
Štebih Ana, Hum 1, Ormož
Kregar Anton, Sv. Pavel pri Preboldu 27
Bračko Bogomir, Dobrenje 70, Pesnica
Kelenc Agneza, Petrovci
Razboršek Marija, Dobriša vas, Petrovče
Petini Uršula Ivan, Zagorje 46, Pilštanj
Cirnski Roza, Pišece
Teržan Marija, Podpeč 11, št. Vid, Planina, Sevn.
Toplišek Marija, Olimje, Podčetrtek
Gaberšek Jurij, Dijevce 3, Podplat
Žolnir Josip, Podvin 47, Polzela
Smodej Jožef, Unišče 2, Ponikva

več nasprotno celo znižali, kajti čim več naročil bodo tovarne prejele, tem ceneje bodo lahko prodajale. Poleg tega pa Nemci prav posebno žele, da bi se donosnost našega kmetijstva s pomočjo dobrega kmetijskega orodja zvišala, da bi tako lahko od nas čimveč kmetijskih pridelkov kupili. Ta izjava Nemcev nam je ponoven dokaz, kako prav smo imeli, ko smo zahtevali v dobrobit kmečkega stanu odpravo uvoznih carin na pluge in kmetijsko orodje. Deloma je ta naša zahteva že uresničena.

Kako bodo Nemci plačevali mesne izdelke?

Trgovinski minister dr. Andres je določil za mesne izdelke, ki se izvažajo v Nemčijo, sledeče cene in količine: 300 vagonov svinjske masti kg po 18.50 din; 100 vagonov soljene slanice kg po 16.75 din; 190 vagonov zaklanih svinj mangalic kg po 13.25 din. Zaklane svinje v polovicah se pa bodo plačevale po teži, in sicer 80—100 kg težke po 13.45 din kg, od 100 do 130 kg težke po 13.70 din kg, preko 130 kg težke pa po 14 din kg. Za zaklana goveda simentalke pasme je določena cena 12.50 din kg, za buše pa 11 din kg. Te cene se plačajo pri prevzemu na jugoslovansko-nemški meji.

Zavod za pospeševanje zunanje trgovine je pa ukinitil izvoz živih svinj na Češko-Moravsko. Naše svinje so se porabljele za češko industrijo.

Stanje na lesnem trgu

Cene lesa, posebno smrekovega in jelkega, so od oktobra lanskega leta v stalnem porastu. Vzrok za to je, ker je iz mednarodnega lesnega trga izpadla Poljska in Finska. Posebno je izvoz lesa v Italijo vsak dan večji, kamor gre na tisoče vagonov bukovega lesa za celulozo in pa neverjetno velike količine stavbenega lesa. Italijani potrebujejo za vojne gradnje doma in v kolonijah toliko lesa, da se na cene sploh ne ozirajo. Lesni obrati zato čimdalje bolj posvečajo pažnjo proizvodnji stavbenega lesa.

Podrobnih cen ne bomo navajali, ker smo jih priobčili zadnjič. Pripominjamo le to, da se je cena smrekovemu in jelkinemu lesu vseh vrst od zadnjič objavljenih cen ponovno dvignila za okrog 10 din pri kubičnem metru, dočim je cena ostalemu lesu ostala neizpremenjena. Nadaljnjih dvignjen cen pa ni pričakovati, ker se Donava oprošča ledu in nam bodo z lesom začeli konkurirati Romuni.

Drobne gospodarske vesti

460 vagonov suhih sliv smo v teku jeseni 1939 in v prvih mesecih 1940 prodali Francozom. Prodaja se je izvršila preko Prizada. V celoti bi bili lahko Francozom prodali tisoč vagonov suhih sliv.

200.000 ton rjavega premoga smo prodali Italijanom. Ta premog moramo poslati Italijanom do konca maja 1940. Poleg gornje količine Italijani ponovno kupujejo premog pri nas, in sicer v vrednosti 24 milijonov italijanskih lir.

Za 450.000 nemških mark bomo lahko prodali Nemcem vina. Za 300.000 mark bo uvozila vina tvrdka J. Lamlea iz Stuttgarta, za 60.000 mark vinski trgovci iz bivše Avstrije, za 90.000 mark smo pa izvozili v Nemčijo vina že pred odobritvijo gornje vsote, in to v jeseni 1939.

Dinar v razmerju s tujim denarjem. Angleški funt 217,50 din, ameriški dolar 55 din, nemška marka 14,80 din, turška papirnata lira 34 din, francoski frank 1,23 din, švicarski frank 12,35, italijanska lira 2,28 din, nizozemski goldinar 29,29 din, bolgarski lev 0,45 din, romunski lej 0,25 din, skandinavski krona 10—13 din, grška drahma 0,40 din, češka krona 1,50 din, finska marka 0,92 din. Navedeno razmerje je za mesec marec uradno predpisano od finančnega ministra in to s pribitkom.

Cene goveje živine po sejnih

Voli. Ptuj 4,50—5,50 din, Planina pri Sevnici prvovrstni 7,50 din, drugovrstni 6,50 din, Celje 5,50—6,50 din, Dravograd 5,50—6 din, Ljubljana 5—6,50 din, Kranj prvovrstni 7,25 din, drugovrstni 6,25 din, tretje vrste 5,75 din, Kočevje prvovrstni 7,50 din, drugovrstni 6 din, Črnomelj 5,50—6,50 din kg žive teže. — Junci za vožnjo na Planini po 5,50 din kg žive teže.

Biki. Planina pri Sevnici 5,50 din kg žive teže. Krave. Ptuj do 4,60 din, Planina 3,50 din, Celje 4—5 din, Dravograd 4,50—5 din, Ljubljana 3,50 do 4 din, Kranj 5,50—6 din, Kočevje 4—5 din, Črnomelj 4,75—5,75 din kg žive teže.

Telice. Ptuj 4—5 din, Planina 5—6 din, Celje 5,50—6,25 din, Dravograd 5,50—6 din, Ljubljana 4,50 din, Kranj prvovrstne 7,25 din, ostale 5,75 do 6,25 din, Kočevje 5—6 din, Črnomelj 5—5,75 din kg žive teže.

Teleta. Ptuj 5 din, Celje 6—6,50 din, Dravograd 6—7 din, Ljubljana 5—6 din, Kranj 7 do 8,25 din, Kočevje 6—7 din kg žive teže.

Goveje meso. Ptuj 9—11 din, Celje 10—12 din, Ljubljana 10—12 din, Kranj 12—14 din kg.

Goveje kože. Ptuj 13 din, Celje 12 din, Kranj 12—14 din kg.

Telečje kože. Ptuj 16—18 din, Celje 16 din, Kranj 18 din kilogram.

Svinje

Plemenske. Kranj 7—8 tednov stari pujski 170 do 280 din komad; Ptuj 6—12 tednov stari pujski 80—160 din komad; Kočevje mladi prašički 120—150 din komad.

Pršutarji (proleki). Ptuj 7—7,75 din, Celje 8 do 9 din, Dravograd 9 din, Ljubljana 9 din, Kranj 9—11 din, Kočevje 9 din kg žive teže.

Debele svinje (špeharji). Ptuj 8—8,75 din, Celje 10 din, Dravograd 10 din, Ljubljana 10 din, Kranj 12 din, Kočevje 10—11 din kg žive teže. Svinjsko meso. Ptuj 13—16 din, Celje 16—18, Dravograd 16 din, Ljubljana 14—20 din, Kranj 14—18 din, Kočevje 14 din kg.

Slanina. Ptuj 14—15 din, Celje 17—18 din, Dravograd 20 din, Ljubljana 16—18 din kg.

Svinjska mast (sesekljana zabela). Ptuj 22 din, Celje 20 din, Ljubljana 22 din, Kranj 22 din kg. Svinjske kože. Ptuj 10—11 din, Celje 8 din, Kranj 8 din kg.

Tržne cene

Žito. Kоруza (umetno sušena) 157—160 din, času primerno sušena 147—150 din; banatska pšenica 200—202 din, bačka pšenica 210—212 din, sremski ječmen 180—185 din, slavonski oves 170 do 172 din, bačka rž 170—172 din, suha ajda 150 do 155 din, prekmursko proso 220—230 din stot v vagonskih pošiljkah na železniški postaji. — Na sobotnem mariborskem trgu je bilo žito: pšenica 2 din, rž 1,75 din, ječmen 1,75 din, kuruza 1,50—2 din, oves 1—1,25 din, proso 2 din, ajda 1,25 din, proseno in ajdovo pšeno 4—5 din kg. — Pšenična moka 310—330 din, debeli pšenični otrobi 145—150 din, drobni 135—140 din stot.

Fizol ribničan 500—550 din, prepelčar 565 do 625 din stot. — Na mariborskem trgu 4—6 din kilogram.

Krompir oneide (kranjski) 150—160 din, rožnik (pozni) 150—160 din, rožnik (rani) 155—165 din stot.

Sejmi

18. marca živinski in kramarski (namesto 17.): Frankolovo, Podčetrtek, Rečica ob Savinji, Trbovlje, Štrigova; goveji in konjski (namesto 19.): Ptuj — 20. marca živinski in kramarski: Bogojna, Dravograd, Šmarje pri Jelšah; živinski: Vuhred (namesto 19.); svinjski: Celje, Ptuj, Trbovlje — 21. marca tržni dan: Turnišče; živinski in kramarski: Pernovo (župnija Galicija pri Celju), Sv. Krištof, Žigarski vrh nad Sevnico — 22. marca živinski in kramarski: Šmartno ob Paki — 23. marca svinjski: Brežice, Celje, Trbovlje; živinski: Slovenjgradec.

Odgovor na gospodarsko vprašanje

J. B. Str. M. Bolje je, da v jeseni neprevrelo vino pretočite, kajti drože, ki so na dnu sode (nekoliko je vino vsekakor vrelo, zato so se drože v mali meri brezdomno izločile), bi znale vino pokvariti. Da Vam bo pa vino po pretakanju

Slovenci in Jugoslavija

mala knjižica 76 strani, ki jo je spisal dr. Jože Jeraj, naj služi za ljudsko državljansko vzgojo. Na poljuden in jasen način obravnava vsa teža in veleresna vprašanja, ki danes s skrbjo navdajajo vsakega Slovenca in vsakega jugoslovanskega državljan. Četudi vemo za svoje državljanske dolžnosti, se pa morda ne zavedamo dovolj, da posebno nam Slovencem naš izreden položaj in naša narodna bodočnost nalagata v sedanjem težkem času še posebno

lahko popolnoma povrelo, mu, ko bo zadosti toplo, dodajte čistih vinskih kvasnic, katere boste dobili za par dinarjev pri banovinskem vinarskem in sadjarskem zavodu v Mariboru, Gosposvetska cesta. Čiste vinske kvasnice (ali drože) boste prejeli v posebnih steklenicah (epruvetah). Najprej morate segreti okrog pet litrov vina tako, da še roka obstane v njem. V to vino izpraznite steklenice s čistimi vinskimi kvasnicami, postavite vino na toplo mesto (steklenica naj bo samo rahlo zaprta, sicer bi počila) in čez 3—4 dni vlijete vse skupaj v sod vina, ki še ni čisto povrelo. Vino v sodu mora biti primerno toplo (okrog 15 stopinj Celzija). Če ni, ga je treba segreti. Čiste vinske kvasnice bodo vino hitro in temeljito prevrele, nakar vino ponovno pretočite v zmerno zažveplan sod. Ako pa čistih vinskih kvasnic ne boste vinu dodali, potem pa s pretakanjem še počakajte. Da preprečite okvaro vina, pa ponovno vrenje pospešite s segretjem, kajti na toplejše vreme v tem primeru ne smete čakati.

skrb za to, da bo v nas prava, živa državljanska zavest!

Knjižica naj pride v roke vsakemu Slovencu! Cena ji je določena na 2 din, da si jo lahko vsak oskrbi. Društva pa, ki imajo dolžnost, da posebno še svoje članstvo vzgojijo za značajne in močne državljane, pa pri odvzemu večjega števila dobijo poseben popust.

Naročila sprejema Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Razgovori z našimi naročniki

Podoficirske šole. Vse, ki so nas v zadnjem času spraševali, kdaj in kje bi bilo mogoče vstopiti v kako podčastniško šolo, opozarjamo, da so objavljeni razpisi za sprejem v sledeče podčastniške šole: v pešadijske v Zagrebu, Bilečah in Beogradu, v topničarsko v Čupriji, v inženjersko v Šabcu ter v zrakoplovno v Novem Sadu. Razpisi z natančnejšimi navodili so na vpogled na orožniških postajah in občinskih uradih.

Sezonski delavci. H. S. Z Nemčijo letos še ni sklenjen dogovor glede sezonskih delavcev. Ako bi radi tudi Vi na sezonsko delo, se javite pri pristojni borzi dela.

Oskrba stoddotnega invalida pri hčeri. J. R. Ako želi Vaš oče, ki je stoddotni invalid, biti pri Vas v oskrbi in ste tudi Vi pripravljeni ga sprejeti, naj kratkoma to javi upravi hiralnice, kjer se sedaj nahaja. Uprava hiralnice ga gotovo ne bo zadrževala, ker je ja mnogo oseb, ki bi rade bile sprejete v hiralnico. Ako želite vedeti, kdo dobiva sedaj invalidno podporo izplačano, vprašajte pri finančnem ravnateljstvu v Ljubljani. V uredbi o invalidih je le glede onih invalidov, ki bivajo v invalidnem domu ali v bolnišnici za duševne bolezni, odrejeno, da dobiva invalid v tem primeru eno tretjino invalidne podpore, ostanek pa uprava dotičnega zavoda; v primeru, da ima invalid rodbino, pa dobi slednja tretjino invalidovih dohodkov. V Vašem primeru bi se morala vsa invalidnina izplačati invalidu, on pa bi plačeval hiralnici toliko, kolikor je bilo dogovorjeno.

Letna najemnina 840 din, davek pa 800 din. H. F. Ste oskrbnik posestva ter ste oddali stanovanjsko hišo v najem proti letni najemnini 840 din. Davčna uprava je predpisala za prvo četrtletje sledeče davke: 40 din zgradarine, 60 din avtonomnih doklad, 100 din »špec. dop.«, kar vse se Vam zdi preveč in deloma nerazumljivo. — Zgradarina se odmerja sicer od višine najemnine, če pa je oddan v najem le del poslopja, od najemne vrednosti celega poslopja. Določil se jo tako, da se od najemninske vrednosti odšteje 30%, od ostalih odstotkov pa je treba plačati 12% zgradarine ter 2% dopolnilnega davka. K temu državnemu davku pridejo samoupravne doklade. Njih višino boste zvedeli na občini. »špec. dop.« pomeni posebni prispevek za narodni obrambni sklad. Ta prispevek se odmerja pavšalno od višine vseh davčnih predpisov, ki jih plačuje dotični davčni obveznik, ter znaša pri vsoti davčnih predpisov do 50 din ta prispevek 10 din. Prispevek 100 din se sme odmeriti le od višine davčnih predpisov v znesku od 400 do 500 din. Ako bi torej davčni obveznik plačeval le zgradarino 40 din, bi smel prispevek znašati le 10 din. Poizvedite, koliko znaša skupni predpis lastnika

hiše, in to vseh neposrednih davkov, med katere pa ne spada vojnica.

Šoferska šola. R. P. Zanimajo Vas razni podatki o šoferski šoli. — V Mariboru vodi med drugimi šofersko šolo ing. Keršič Peter v Frančiškanski ulici. Pouk stane 2000 din ter je trajanje pouka odvisno od sposobnosti učenca. Ako bi bivali v Mariboru ter svoj čas posvečali le šoli, Vas ing. Keršič v 2—3 tednih pripravi za izpit. Sicer Vas pa k izpitu ne pripusti prej, dokler ne znate vsega potrebnega. Ni potrebno, da bi se morali učiti baš v kaki šoferski šoli, marveč Vas lahko uči tudi kdo drug in potem polagate le izpit pred uradno komisijo. V Mariboru se vrše izpiti skozi vse leto, celo dvakrat na mesec, izven Maribora pa na sedežih okrajnih načelstev. Prošnji za pripustitev k izpitu je treba priložiti krstni list, domovinski list, npravstveno spričevalo ter zdravniško spričevalo. Ali boste po končanem izpitu lahko takoj nastopili službo »pri državnem avtomobilu«, Vam ne vemo povedati, ker ne razumemo dobro, kaj mislite pod državnim avtomobilom. Evidence o prostih službah nimamo, razen v kolikor so razvidne iz oglasov v časopisju.

Oddaljenost zgradbe od sadonosnika. G. J. Vaše ugovore zoper to, da bi se Gasilski dom postavil približno Vašega sadonosnika, uveljavljajte o priliki komisijanskega ogleda. Kak predpis, kako daleč mora stati stavba od meje, ne obstoji. Okolnost, da bo zgradba delala senco in da drevje in trava ne bo tako dobro uspevala kot doslej, ne zadošča, da bi mogli graditelja prisiliti, da se s stavbo umakne. Ako segajo korenine Vaših mejnih dreves v sosedovo zemljišče, jih sme sosed posekati; enako vejevje, ki sega v njegov zračni prostor.

Občina zahteva prestavitev plota. I. G. Ako stoji plot (sedanjí enako kot prejšnji) na istem mestu že najmanj 40 let in ste Vi vštveši Vaše posestne prednike izključno hasnovali svet do plota najmanj 40 let javno, brez prošnje in brez sile, tedaj ste svet v dotičnih mejah priposestvovali ter se Vam ni treba ukloniti zahtevi občine, da se s plotom umaknete. Drevje, čigar debla stoje na Vašem svetu (tostran plota), je Vaša last in občina tega drevja ne sme podirati.

Tržani bi radi postali vaščani. K. J. Radi določbe, da kmetovalcem ni treba plačati zgradarine za stanovanjska poslopja, ki leže v vaških občinah, bi tržani radi dosegli, da bi postali vaščani. — Zadevni postopek ni nikjer zakonito urejen. Ker pa je tržanstvo le pravica, smatramo, da se tržani tej pravici lahko odrečejo. Predvsem je potreben sklep občinskega odbora. Ta sklep sporočite okrajnemu načelstvu s prošnjo, da ukrene vse potrebno.

Nov redilni prašek za prašiče. Za 1 prašiča zadostuje samo 1 zavitek za 6 din. Poštnina povzete za 1, 2, 3 ali 4 zavitke 6 din, od 5 zavitkov naprej 12 din.

Prašek za pitanje goveje živine. Pospešuje močno rast in hitro zdebelenje govedi in telet. Veliki zavitek 10 din. Poštnina povzete za 1 zavitek 6 din, za več zavitkov 12 din.

Prašek za pomnožitev in izboljšanje mleka pri kravah ter izvrstno hranilno in redilno sredstvo. 1 zavitek 10 din. Poštnina povzete za 1 ali 2 zavitka 6 din, od 3 zavitkov naprej 12 din.

Konjin povečava pri konjih apetit, jih vzdržuje sveže in bistre ter preprečuje najpogostejše konjske bolezni, posebno katar 1 zavitek 10 din. Poštnina povzete za 1 ali 2 zavitka 6 din, od 3 zavitkov naprej 12 din.

Mostna esenca Mostin za izdelovanje prvovrstne zdrave domače pijače. 1 steklenica za 150 litrov 20 din. Poštnina povzete za 1 ali 2 steklenici 15 din.

JABLJIN

za izdelovanje domače pijače brez dodatka pravega sadjevca. Zavitek za 50 litrov 20 din, s poštnino 26 din.

RUMOL

esenca za izdelovanje rumna z domačo slivovko. Steklenica za 2 l rumna 8 din. Poštnina 6 din.

Drogerija KANC,
Maribor,
Slovenska ulica

Zaloga v Celju:

Trg. Loibner,
Kralja Petra cesta 17

Zaloga v Ptuj:

Drog. Skočir
Slovenski trg 11

ZAHTEVAJTE NOVI CENIK

NAJVEČJA DOMAČA TRGOVSKA
HIŠA V JUGOSLAVIJI

CELJE 24

Naznanila

Kamnica. FO in DK vabita na telovadno akademijo 17. marca ob 15 v cerkveni dvorani.

Cirkovce. FO priredi na Jožefovo igro »Za križ in svobodo«.

Sv. Trojica v Slov. goricah. FO proslavi praznik sv. Jožefa s sledečim sporedom: zjutraj pri sv. maši skupno sv. obhajilo, ob 15 vprizoritev igre: »Za hrepenenjem po materi«.

Podružnica ZAKŠ Maribor javlja vsem absolutom, da se tečaja, objavljenega v zadnji številki »Slov. gospodarja«, prav tako lahko udeležijo, pa čeprav niso včlanjeni pri podružnicah, ki smo jih zadnjič navedli. Samo prijaviti se je treba!

POLOŽNICE

smo danes priložili vsem cenjenim naročnikom, katerim je že pošla naročnina. Prosimo, da po istih takoj poravnajo naročnino, da ne bo treba ustavljati sedaj lista, ki prinaša vedno kaj zanimivega. »Slovenski gospodar« stane za celo leto 32 din, za pol leta 16 din in za četrt leta 8 din. **Uprava.**

Krajevna kmečka zveza Dramlje priredi v dneh od 17. do 19. marca v Slomšekovem domu vinsko razstavo in sejem. Vinska razstava, določena za 2. do 4. februarja, je bila preložena radi takratnih snežnih metežev in slabega vremena. Kdor še želi prijaviti svoje vzorce, naj se prihlasi do 14. marca. Vzorci morajo biti zanesljivo 16. marca do devetih dopoldne na mestu. Sprejemali pa se bodo že 15. marca popoldne. Za vsak vzorec mora prinesiti vsak najmanj dve slatinski steklenici, nakar se bo vino prelilo v vzorčne steklenice. Toliko v vednost vsem zanimancem. Vabljeni kupci v obilnem številu!

Nikar se ne čudite, temveč poslužite se ugodne prilike! Mala žrtev — velika korist: za samih borih 22 din lahko dobite romarsko izkaznico in vozovnico za priljubljeno binkoštno romanje na Trsat ali v Split, združeno z izletom po morju na otok Rab ali Hvar. Če pošljete v pismu poleg svojega točnega naslova znamko za 3 din, boste dobili »ključ« (navodilo), kaj morate storiti, da boste lahko deležni te ugodnosti. Pisma pošljite na naslov: »Po božjem svetu«, Ljubljana, Sv. Petra nasip 17. 300

Združenje trgovcev za mesto Ptuj naznanja, da bodo trgovine na cvetno nedeljo in na praznik sv. Jožefa odprte od 7.30 do 11.

MALA OZNANILA

SLUŽBE:

Pošten hlapec se sprejme. Plača po dogovoru. Caf Franc, Sv. Benedikt v Slov. goricah. 411

Dekle za vse, ki zna dobro kuhati in opravljati vsa hišna dela, se sprejme 1. aprila. Regina Göttlich, Maribor, Koroška cesta 128. 399

Takoj sprejemem hlapca h konjem in posebno kuhinjsko dekle. Nekrep Marija, Maribor, Vetrinjska 4. 404

Sprejemem pridno, zdravo dekle z dežele. Nastop 15. marca. Predstaviti se takoj osebno! Pekarna Maribor, Kettejeva ulica 22. 405

Ofra z dvema do tremi delovnimi močmi sprejme Pavalec Adolf, Dragučova, pošta Sv. Marjeta ob Pesnici. 407

Sprejme se dekle, staro nad 16 let, ki zna voziti s kolesom, za vsa dela. Simon Krajnc, Rance 36, pošta Pesnica. 398

RAZNO:

Oblastveno pooblaščen civilni geometer Fran Šetina v Mariboru, Tomsičeva cesta (drevo-red) 8, se priporoča v izvršitev del zemljemerske stroke. 397

Prodajam vino letnikov 1938. in 1939., 12 hl. Fanel Henrik, Sv. Jurij v Slov. goricah. 406

Prodajam nov voz, masivno in lepo izdelan, tehta 200 kg, za prevoz sposoben po vsaki cesti najmanj 1000 kg. Garancija za kovaško delo deset let. Topolovec Vinko, kovač, Podlehnik pri Ptuj. 412

Dober klavir zaradi seilitve za 800 din na prodaj. Lukeš, Maribor, Vetrinjska 10. 410

Obleko vseh vrst, čevlje in perilo dobite najceneje v Manufakturi Grajske starinarne, Maribor, Vetrinjska 10. 409

Nova trgovina v Ormožu, prej Pollak: ostanki druka, cvircajga, delena, svile, klot, popelin, otroške obleke, predpasniki, moške in ženske srajce, moške štofaste obleke. 415

Drevesca domače češplje po ceni 6 in 10 din, lepa drevesca pri drevosnici Dolinšek, Kamnica pri Mariboru. 408

Za pomlad

Perilo za ženske in moške, lepe bluzice, nogavice, venčke in pajčolane v veliki izbiri najceneje pri »VIDA«, Maribor, Koroška cesta 10. 402

Zanesljivo kaljiva semena vseh vrst, izvrstno poljedelsko in vinogradsko orodje priporoča

Josip Jagodič

CELJE, GUBČEVA ULICA-GLAVNI TRG
Zamenjam za bučnice prvovrstno sveže bučno olje.

Botri in botrice! Priporočamo vam, da kupujete vse vaše potrebščine v trgovini Franjo Klanjšek, Maribor, na Glavnem trgu 21, ker tam dobite res dobro blago od najcenejše do najboljše vrste za moške in ženske obleke v veliki izbiri. 363

Cepljeno trsje in korenjake prodaja Turin, Modraže, p. Studence pri Poljčanah. 362

Najbolje in najceneje kupite manufakturo in špicerijo v trgovini Viktor Herlah, Vojnik. 354

Trgovina »pri Starinarju«, Zidanšek, Koroška cesta 6: novo došli ostanki druka, svile, delena, belo platno za rjuhe, rjavo platno, cvircajg, flanela, velika izbira moških, otroških in ženskih srajc, obleke od 12 dinarjev, predpasniki vseh velikosti, hlače vseh velikosti, klot, moške obleke, volneno blago, od 280 din. 414

Vabilo na redni občini zbor Gospodarske zadruge v Celju, r. z. z o. z., ki se bo vršil v petek, dne 22. marca 1940, ob 20. uri zvečer v zadržanih prostorih v ulici Dr. Gregorja Žerjava 1/I, s sledečim dnevnim redom: 1. izprememba pravil v smislu § 117. zadr. zakona; 2. volitev načelnstva in nadzorstva; 3. slučajnosti. Ako se ob določeni uri ne sestane potrebno število članstva, se otvori čez pol ure drugi občini zbor, ki bo veljavno sklepal brez ozira na udeležbo. — Odbor. 413

Inscirajte!

Borba s kačami

Kdor živi v tropičnih gozdovih, se kmalu privadi na to, da pred oblačenjem obleko pregleda in pretrese. Zvečer, ko leže spat, avtomatično obrača rokave in hlačnice, da je naslednjega jutra primoran storiti nasprotno, ako se hoče obleči. Prav tako pregleda in iztrese obutev, kajti nikoli ne ve, ali se ni zatekel v njegov čevljev čez noč kakšen strupen škorpion, pajek ali kača.

Po tropičnih krajih kar mrgoli kač. Zato ni čudno, če jih najdeš tudi v stanovanjih. Tako pripoveduje Frank Hives, da je našel v svoji postelji strupeno kačo. Opazil jo je, ko je stopil k postelji. Kača se je odvijala s klobiča in strmela vanj ter sikala. Ker je to bila silno strupena kača, je Hives kar skočil iz hiše in poklical svoje ljudi, ki so pritekli z bambusovimi palicami na pomoč. Kače ni bilo treba ubiti v sobi, ker je sama pomolala glavo skozi vrata. »Pritekel je moj pomagač z velikim nožem sekačem in takoj odsekal kači glavo«, tako pripoveduje Hives.

Nekega dne je Vivesu padla izpod stropa tik pred noge strupena mamba, ki jo je takoj

Prav zanimiv dogodek s kačo nam pripoveduje tudi Schott: »Ko sem vstal, sem zagrabil škorenj, da bi si ga obul. Iztresel sem ga, pri tem sem pa čutil čudno klopotanje. Škorenj je bil nekam težak in iz škornja se je vzpenjala kačja glava. V naslednjem trenutku sem škorenj potisnil narobe na tla,

tako da je podplat štrlel v zrak, odprtina pa bila tesno pritisnjena ob tla. Onih par centimetrov kače, ki sem jih videl, so mi dovolj pričali o nevarnosti, ki sem ji utekel. Ker nisem imel nobenega orožja, da bi gnusobo ubil, sem poklical svoje ljudi na pomoč. To je bilo vsekakor potrebno, kajti ta vrsta kač ne beži od človeka, pač pa ga napada. Še vedno sem držal škorenj in ga narobe obrnjene pritiskal k tlom. Med mojim klicanjem sta prihitela v sobo moja kužeta, silno zvedava. Takoj sta opazila, da se nahaja v mojem škornju nekaj zanimivega in vsak je čakal, da bi prvi zagrabil za tajinstveno stvar. Dasi sem ju podil, sta se lajaje zaganjala v škorenj. Pri tem sta se tako nerodno zagnala, da sta mi izpodnesla škorenj. Odskočil sem v stran. Kača je švignila kakor pušica naravnost v mojo služabnika, ki je ravno kar pritekkel v sobo, da bi mi pomagal. To se je zgodilo bliskoma. Dasi ga je kača ugriz-

ubil s strelji iz svojega revolverja. Hives pravi: »Če bi mi gnusoba padla na ramena, bi lahko rekel svojemu življenju: Z Bogom!« O svojem najstrašnejšem primeru pripoveduje Hives sledeče: »Šel sem zgodaj spat, čez posteljo sem potegnil mrežo, da bi me komarji ne opikali. Ponoči me je zbudil neki šum. Nekaj je bilo padlo na mrežo. Mislil sem, da je najbrž podgana, ki je padla na razpeto moskitno mrežo. Ker je bila tema kot v rogu, sem previdno potipal po mreži: obtipal sem mrzlo ter vlažno telo kače... Kri mi je oledenela. Bal sem se, da ne bi moskitna mreža popustila in se name vlegla s kačo vred. Zato sem vlekel robove mreže, da ne bi gnusoba legla name. Če bi vedel, da kača ni strupena, bi spustil mrežo in skočil iz postelje. Ali tema mi ni dala, da bi videl svojega sovražnika. Tresel sem se in v mislih sem se videl zapletenega v mrežo v objemu groznega plazivca. Ako bi se bilo to zgodilo, bi bil izid nedvomljiv: obležal bi mrtev. Zato sem jel kričati na pomoč. Pritekla sta dva zamorca, ki sta pa od strahu zbežala in vrgla luč na tla. Petrolej je začel goreti, vnela so se pa tudi tla sobe. Tako sem vsaj videl svojega sovražnika nad seboj, kajti v sobi je bilo zaradi ognja sedaj dovolj svetlobe. Bil sem v čudnem položaju: nad menoj strupenjača, pod menoj pa ogenj. Moral sem nekaj stuhtati, ako sem hotel uiti gotovi smrti. Na steni je visela moja lovska puška in ob pogledu nanjo mi je šinila rešilna misel. Uprl sem se s hrbtom v posteljo in z nogami sunil mrežo s kačo vred od sebe, skočil nato po puško in kot blaznež sprožil ves naboj v kačo. Obležala je mrtva. Pogasili smo nato ogenj.« Tako pripoveduje Hives.

nila, je služabnik golazen pobil do smrti. Par minut za tem se je služabnik že boril s smrtjo.«

V svojih spominih opisuje tudi Simons čudne dogodke s kačami. Nekega dne je sedel v družini svojih prijateljev pod drevesom.

Zanetili so ogenj, vzeli ponev, da bi si ocvrli nekaj jajc. Naenkrat je v vrelo mast padla ogromna kača. Čim so jo pobili, je že druga padla na ogenj in nato še tretja. Najbrž jih je dim omamil, zaradi česar so padale z drevesa.

Seveda vsa srečanja s kačami niso tako lahka, kot smo jih tu opisali. Večkrat je treba v teh borbah tvegati življenje, kajti v tropičnih gozdovih se kača lahko skriva in iz skrivališč naskakuje živali in človeka. Večinoma končajo te borbe z usmrtno kačo, a večkrat tudi tragično za človeka, posebno urojena, domačina, ki nima na razpolago nikakih serumov proti kačjemu strupu. Mnogo človeških življenj končuje tudi v objemu strašnega udava, ki svojo žrtev dobesedno zdrobi.

SMEJTE SE!

Večkraten gost

Jud je bil zaprt radi goljufije. Ko ga spuste iz ječe, mu pravi jetniški nadzornik: »Upam, da se ne vidiva več tukaj.«

»Tako?« mu odgovori jud. »Vas bodo morda prestavili?«

Ni bil cel človek

Umrl je predsednik olepševalnega društva. Njegov naslednik se ga je pri prvi seji spomnil in ga poveličeval. Med drugim je rekel: »To je bil cel človek, o tem ne more nihče dvomiti.«

»Oho,« se je oglasil neki šaljivec. »Nekaj zob mu je že manjkalo!«

Mnogo prenese

»Te hrane ne prenesem,« pravi oče opoldne pri obedu.

Mali sinček pa odgovori: »Jaz pa mnogo prenesem: kar imam enkrat v želodcu, ne pade več ven.«

V gostilni

Gost: »He, natakarkar, že pol ure čakam in klicem. Ali nimate ušes?«

Natakarkar: »Pač, gospod, telečja z grahom.«

Otroška resnicoljubnost

Učitelj je vprašal šolarja: »Tonček, kaj je tvoj oče?«

Tonček: »Tapetar.«

Učitelj: »In kaj dela?«

Tonček: »Kupuje kravje repe in iz njih dela konjsko žimo.«

UGANITE!

Dve mački se — bela in črna — lovita. Poleti je bela, pozimi pa črna bolj sita.

Po zemlji potujem prek vsake meje, — vse skale preplezam in grem čez morje.

Nastavlja mreže, ni ribar. Stoji na straži, ni stražar.

POIŠČITE!

Fantka sta izgubila sestrico in jo sedaj iščeta. Pomagajte jo iskati še vi!

KAKŠNO STAROST DOČAKAJO?

Ovca: 8—10 let

Volk: 12—15 let

HALO!

Največja izbira spomladanskega blaga v angleški in češki kvaliteti, po znano najnižjih in še starih cenah, za damske in moške obleke, plašče, kostume, hubertuse, oficirske, financarske in železničarske uniforme itd. samo v **ČEŠKEM MAGAZINU** pri glavni policiji.

HALO!

Velika odprodaja ostankov!

Krojaške potreščine!

MALA OZNANILA**SLUŽBE:**

Ofer se sprejme v Sv. Marjeti ob Pesnici. Vprašati Justina Puklavec, Maribor, Maistrova ulica 2. 373

Služba cerkovnika se odda s 1. majem. Obrtniki in glasbeno nadarjeni imajo prednost. Za sprejem potrebno priporočilo in npravstveno spričevalo pristojnega župniškega urada. Cerkveno predstojništvo v Koprivnici pri Rajhenburgu. 377

V službo sprejemem takoj zvestega in poštenega kmečkega pomočnika (hlapca) ter služkinjo za vsa kmečka dela. Ponudbe na: Černe Jože, posestnik, Ljubljana, Vodnikova 133. 378

Raznašalca kruha s svojim kolesom sprejemem. Pekarna Križan, Maribor, Radvanjska 5. 387

Tesarja iščemo, ki opravlja vsa dela. Graščina Fala. 392

Sprejemem vajenca in pomočnika. Bezjak Jožef, kovač, Gočova, Sv. Lenart, Slov. gorice. 388

Sprejemem delavsko družino za poljedelstvo. Pilz, Pesnica. 389

Iščo se kmečka dekla. Rojko Rudolf, gostilna, Sv. Trojica, Slov. gorice. 390

Kravar, absolvent kmetijske šole, dobi stalno službo v umobolnici na Studencu. Zglašeni naj se osebno s spričevali in dokazili o dosedanjem službovanju pri upravi umobolnice v Ljubljani, Poljanski nasip 52. 395

Kravarja, zanesljivega, ki zna dobro molsti in krmiti živino, išče Kmetijska šola Sv. Jurij ob juž. žel. Nastopi lahko takoj. 331

Viničarja s štirimi delavci sprejme takoj Novčan, Košaki. 360

POSESTVA:

Dne 28. marca se proda na javni dražbi pri okrajnem sodišču v Mariboru ob 9. uri v sobi št. 25 krasna kmetija, last Bauman Ivana in Amalije v Dobrenju pri Pesnici za najnižji ponudek 138.466 din. Vadij znaša 20.770 din. 386

Lep mal vinograd se proda zelo ugodno radi bolezni, 20 minut od postaje Osluševci pri Ptujju. Naslov v upravi. 372

Manjše posestvo vzamem v najem. Vajngerl Marija, Sp. Velka 41, Marija Snežna. 375

Posestvo oddam v najem, 2½ orala, vinograd, sadonosnik in njive, stanovanjsko hišo in gospodarsko poslopje. Lorenčič Jožef, Sp. Duplek, Vurberg. 376

Kozolec, dobro ohranjen, dvojnik, šest štantov, ugodno na prodaj. Naslov pove občinski urad Sevnica ob Savi. 343

RAZNO:

Zaloga vezanih plošč in furnirjev po tovarniški ceni pri »Obnova« F. Novak, Jurčičeva 6 381

Prodajam bencinski motor 4 ks in mlatilnico, večjo in manjšo. Štefan Skrbinšek, Sp. Hajdina. 385

Prodajam 2 kranjska vozička in 1 štajerski koles proti gotovini ali v zameno vina ali jabolčnika. Toplak Gregor, Sv. Martin pod Vurbergom. 396

Čevljarški šivalni stroj se poceni proda. Sidar, Pobreška 9. 374

Vinsko trsje, korenjaki, 100% zjamčeno, dobite pri Dolinšek, Črešnjevce, p. Selnica ob Dravi. Osebno naročite in prevzamete tudi pri Dolinšek, Kamnica pri Mariboru. 322

Kupim lepo, dobro, mlado, srednje staro kravo, 5-6 mesecev brejo. Plačam dobro. Turk Angel, Ruše. 393

Cepljene trte, korenjake, amerikske ključke in sadno drevje razpošilja v prvovrstni kvaliteti drevesnica Gradišnik, Šmarjeta pri Celju. 218

Poceni prodajam 12 z okvirji opremljenih čebelnih panjev, dunajske mere, s prešo za umetno satje, za 1200 din. Dopisi z označbo »Panji« poštno ležeče Sv. Jurij ob ščavnici. 391

Priporočam se Kupičič-eva drevesnica in trsnica na Ptujski gori! 1600

Veverice, kune, lisice, divje zajce, dihurje ter vse ostale kože divjačine kupujem po najvišjih dnevnih cenah. Sprejemem v strojenje in barvanje. Semko, Maribor, Tyrševa 7. 394

Prvovrstno trsje raznih sort nudi trsnica Hrastnik, št. Iij pri Velenju. Za razne sadike in pristnost sort se garantira! 366

Klobuke proti dežju impregnirane, doma izdelane, kakor tudi razne okraske dobite najceneje pri Babošek Vladko, Klobučarstvo, Maribor, Vetrinjska 5. 287

Škarje za vinograde, drevesne žage, nože za okuliranje, vodne žage, cirkularke, škropilnice za vinograde »Jessernigg«, vse posamezne dele za škropilnice, vodovodne sesalke vseh vrst, vodovodne cevi, vidre ali ovne za napeljavo vode na hribe, štedilnike vseh vrst in vso drugo železnino dobite po zmernih cenah in najbolji kakovosti pri tvrdki Alfonz Meuz, Maribor, poleg frančiškanske cerkve. 335

POZOR! JESEN-ZIMA. Zavoljo preselitve trgovine prodajam zalogo po znižanih cenah, akoravno so cene zavoljo pomanjkanja volne in bombaža poskočile, Vam po lanskim cenah nudim in sicer: Paket Serija R 14-18 m kakor obče znano dobro uporabnih ostankov barhentov in flanelov za obleke in spodnje perilo 128 din. Reklamni paket serija K vsebina 18-22 m boljšega flanela v najboljši sestavi paket 130 din. Nadalje specialni paket ORIGINAL Kosmos D z vsebino 15-18 m la. barhentov in prvovrstnih flanelov za izjemno ceno 150 din. Paket serija Z 3-3.20 m dobrega sukna, za moško obleko, damski kostum, damski ali moški plašč in sicer: Z-1 130, Z-2 160, Z-3 200, Z-4 250, Z-5 300 din. Vsak paket poštnine prosto, pri dveh ali več paketih primeren popust. Neodgovarjajoče zamenjam! Izrabite ugodno priliko in pišite takoj; navedene cene veljajo samo tako dolgo, dokler zaloga traja. — Pričakujem cenjena naročila in beležim s spoštovanjem Razpošiljalnica KOSMOS, Maribor, Razlagova 24/II. 1529

MR. BAHOVEC

PLANINKA
ČAJ

Za
**pomladansko
zdravljenje**
za čiščenje in proti
slabi prebavi pijte
zdravilni
PLANINKA'čaj

S. br. 2007-37

CAJ PLANINKA

Cepljene trte, obvarovane od črvov (ogrcov), lepo razvite in dobro ukoreninjene nudi, dokler traja zaloga, I. trsničarska zadruga v Sloveniji, p. Juršinci pri Ptujju. Cenik zastoj! 114

Drevesca: češnje, breskve, nizke vrtnice in spenjavke, vinsko trsje in ključke, jabolane itd. dobro kupite v drevesnici Jelen, št. Iij pri Velenju. 29

Cunje, krojaške odpadke, star papir, ovčjo volno, dlako arovice, staro železje, kovine, baker, međenino kupi in plača najboljšje: Arbeiter, Maribor, Dravska ulica 15. 11

Kolosalno blago

za damske pomladanske plašče se dobi poceni pri TRPINU, Maribor, Vetrinjska 15. 275

Za
**Veliko
noč!**

priporoča vsake vrste špecerijsko blago po najnižjih cenah znana trgovina 400

Josip Weis

Maribor, Aleksandrova cesta 29.

Ljudska posojilnica v Celju

zadruga z neomejenim jamstvom

obrestuje hranilne vloge brez odpovedi po 4%, na trimesečno odpoved pa po 5%.

Vse vloge izplačuje točno po dogovoru

Botrce in botri!

Največjo izbiro za obleke v svilenem in volnenem blagu po zelo ugodnih cenah Vam nudi le trgovina **I. PREAC** z manufakturo in konfekcijo Maribor, Gl. trg 13
Velika izbira letnih damskih plaščev! 307

HRANILNE KNJIZICE, 3% OBVEZNICE
in druge vrednostne papirje kupuje in plača najbolje 351

BANČNO KOM. ZAVOD
MARIBOR, Aleksandrova cesta 40.

Za Jožice in Jožke

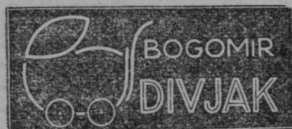
iz lastne pletarne najnovjše jopice, perilo, kombinize, kravate, rokavice itd. po nezvišani ceni dobite pri »LUNA«, MARIBOR, samo Glavni trg 3, pri avtobusni postaji. 403

Kmetovalci, pozor! Staro železo, kovine, rabljene stroje, cunje, papir kupuje po zelo visokih cenah, kar se blagovolite prepričati, tvrdka Justin Guštinčič, Maribor, Ulica kneza Koclja in podružnica Tezno, vogal Ptujске in Tržaške ceste. 380

NOVO DOŠLO ZA SPOMLAD!

Blago za moške in ženske obleke, svilene rute itd. Pridite in si vsaj oglejte, da se prepričate, da so cene najugodnejše pri 336

M. GAJSEK, MARIBOR, GLAVNI TRG št. 1.

Zaloga novih in rabljenih vozickov
MARIBOR
Ulica kneza Koclja 4

Razglednice vseh vrst

tudi za trgovce, po engros-cenah
v Tiskarni sv. Cirila — Maribor, Ptuj

Pozor!

Za Veliko noč in pomlad
bodete

najceneje nakupili

manufakturo
konfekcijo
moške obleke
deške obleke
moško perilo
damsko perilo
hubertuse
hlačevino

platno, šilone
svilene rute
namizne prte
predpasnike
zimsko blago
pletanine
nogavice
l.t.d. l.t.d.

Krojaške potreščine

Razprodaja ostankov

samo pri

Jos. Šusterič

naslednik

Janko Klobasa, Maribor
Glavni trg 17

Za pomlad**„ABOZA“-obleke**

za gospode in dečke imamo že na zalogi izredno veliko izbiro v vseh velikostih in izredno ugodnih cenah! — Obleke za birmance v veliki izbiri!

I. Preac, Maribor, M. Kotnik,
Glavni trg 13 Grajski trg 1

TRTA

Cepljenke najodličnejših vrst ter ključi in korenjaki Kober 5BB, Teleki 8B, Chaselas 41B. Prvovrstna kakovost, sorta z jamčena.

Veletrsnica in drevesnica:

Prvi Jugoslavenski Loznjaci

Ceniki zastoj in poštnine prosto!

Baruvar.

1713

Za pomlad!

Moški štofi, hlačevina, svilene in volnene damske obleke, svilene robce, belo in barvasto platno, raznovrstno perilo in razno drugo manufakturo — vse to dobite še po znanih nizkih cenah v trgovini

ANTON HRASTELJ

Sv. Lenart v Slov. goricah
podružnica Sv. Benedikt, Slov. gorice.

Radi pravočasnega nakupa izredne cene!

V S A K P R E V D A R E N S L O V E N S K I G O S P O D A R
Z A V A R U J E

S E B E , S V O J C E I N S V O J E I M E T J E L E P R I

V Z A J E M N I Z A V A R O V A L N I C I V L J U B L J A N I 92

PODRUŽNICA: CELJE palača Ljudske posojilnice. GL. ZASTOPSTVO: MARIBOR Loška ulica 10

K R A J E V N I Z A S T O P N I K I V V S A K I F A R I !

Denar naložite najbolje in najvarneje pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici

Gosposka ulica 23

V Mariboru

Ulica 10. oktobra

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Hranilne vloge se obrestujejo po najugodnejši obrestni meri.

Stanje hranilnih vlog din 53,000.000.—